

P.Z. br. 150

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/17-01/93

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 14. lipnja 2017.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. lipnja 2017. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Milana Kujundžića, dr. med., ministra zdravstva, Željka Plazonića, dr. med. i Tomislava Dulibića, državne tajnike u Ministarstvu zdravstva, te prim. Veru Katalinić-Janković, dr. med., pomoćnicu ministra zdravstva.

PREDsjEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/14-11/77

Urbroj: 50301-25/27-17-7

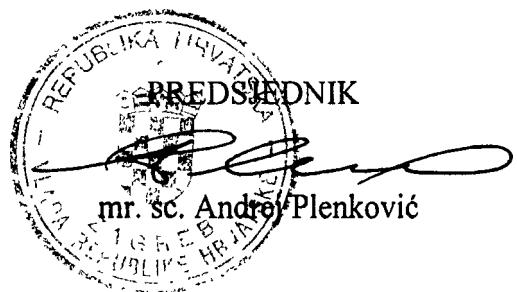
Zagreb, 14. lipnja 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog суда Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Milana Kujundžića, dr. med., ministra zdravstva, Željka Plazonića, dr. med. i Tomislava Dulibića, državne tajnike u Ministarstvu zdravstva, te prim. Veru Katalinić-Janković, dr. med., pomoćnicu ministra zdravstva.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MINAMATSKE KONVENCIJE O ŽIVI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2017.

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MINAMATSKE KONVENCIJE O ŽIVI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi sadržana je u članku 140. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJ ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Deklaracijom o okolišu i razvoju Ujedinjenih naroda, čiji je tekst prihvaćen u Rio de Janeiru u lipnju 2012. godine, utvrđena je potreba za donošenjem globalnog pravnog okvira o živi radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od antropogenih emisija i ispuštanja žive i njenih spojeva u vode, tlo i zrak.

Tekst Minamatske konvencije o živi (u dalnjem tekstu: Konvencija), kao rezultat zajedničkih usklađivanja i dogovaranja između država članica Ujedinjenih naroda, sastavljen je u Kumamotou, Japan, 10. listopada 2013. godine, i do danas su je potpisale Europska unija i 26 država članica Europske unije (Estonija i Portugal nisu potpisale, ali su se obvezale da će je ratificirati). Konvencija je bila otvorena za potpisivanje do 9. listopada 2014. godine, a Republika Hrvatska je potpisala istu 24. rujna 2014. godine.

Do sada su 53 države, zajedno sa Europskom unijom, položile svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju pa će Konvencija stupiti na snagu 16. kolovoza 2017. godine, dok je Europska unija svoju ispravu o odobrenju položila 18. svibnja 2017. godine, čemu je prethodilo donošenje Odluke Vijeća EU o sklapanju u ime Europske unije, Minamatske konvencije o živi od 11. svibnja 2017. godine.

Konvencija uređuje zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša od antropogenih emisija i ispuštanja žive i njenih spojeva u vode, tlo i zrak. Konvencija se ocjenjuje posebno važnom iz razloga jer je živa kemikalija koja predstavlja globalni problem zahvaljujući svom prekograničnom prijenosu na velike udaljenosti i postojanosti u okolišu nakon što se jednom antropogeno unese ili dospije u okoliš, odnosno ispusti u okoliš, zbog njene sposobnosti bioakumulacije u ekosustavima i njenim značajnim negativnim učincima na ljudsko zdravje i okoliš.

Republika Hrvatska članica je Europske unije te se uredbe koje se odnose na kemikalije: Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i Direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30. 12. 2006.) i Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, kojom se izmjenjuju, dopunjaju i ukidaju Direktiva 67/548/EEZ i Direktiva 1999/45/EZ i izmjenjuje i dopunjuje Uredba (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31. 12. 2008) izravno primjenjive i na snazi su u Republici Hrvatskoj od 1. srpnja 2013. godine. Uredbom Komisije (EU) br. 847/2012 od 19. rujna 2012 o izmjeni Priloga XVII.Uredbi (EZ) br.1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća

o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu žive (SL L 253, 20.9.2012), koja se primjenjuje od 10. travnja 2014. godine, propisano je da se od toga datuma barometri, higrometri, manometri, sfingomanometri, indikatori zatezanja koji se koriste s pletizmografima, tenziometri te toplomjeri i ostali ne-električni toplomjeri, a koji sadrže živu te su namijenjeni u industrijske i profesionalne svrhe ne smiju stavljati na tržište. Jednako tako u recitalima navedene Uredbe napominje se da se proizvodi s dodanom živom, ako postoji održiva alternativa, trebaju što brže i u najvećoj mogućoj mjeri postupno ukinuti s krajnjim ciljem konačnog ukidanja svih proizvoda s dodanom živom, uzimajući u obzir tehničke i gospodarske okolnosti i potrebu za znanstvenim istraživanjem i razvojem.

U Službenom listu Europske unije objavljena je Uredba (EU) 2017/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o živi i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1102/2008 (Tekst značajan za EGP) (SL L 137 od 24. 5. 2017. godine).

Republika Hrvatska stranka je Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 4/07), a kojim se ograničava između ostalih opasnih kemikalija i međunarodna trgovina žive i živinih proizvoda uz traženje prethodnog informiranog pristanka. Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 649/2012 o izvozu i uvozu opasnih kemikalija (Narodne novine, broj 41/14) propisana je implementacija Uredbe (EU) br. 649/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izvozu i uvozu opasnih kemikalija (preinačena) (tekst značajan za EGP) (SL L 201, od 27. 7. 2012.) kojom se također ograničava uvoz i izvoz žive i živinih proizvoda u treće zemlje iz Europske unije.

Razlog za usvajanje navedene Uredbe na razinu Europske unije je postizanje potpune usklađenosti zakonodavstva Europske unije s Minamatskom konvencijom o živi te omogućavanje da Europska unija i države članice ratificiraju i implementiraju Konvenciju.

Zakonskim prijedlogom potvrdit će se Minamatska konvencija o živi te propisati obveza suradnje u provedbi zakona i Konvencije središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zdravstva, zaštite okoliša, vodnoga gospodarstva, gospodarstva i poljoprivrede.

S obzirom na sadržaj Konvencije, ocjenjuje se korisnim da Republika Hrvatska postane njezinom strankom i stvori pravni okvir za olakšavanje rada nadležnim tijelima vezano uz donošenje i provedbu strategija i programa za utvrđivanje i zaštitu stanovništva u opasnosti, a posebno ranjivih skupina stanovništva, koje se odnose na izloženost živi i živim spojevima, postavljanje ciljeva za smanjenje izloženosti živi, edukaciju javnosti te promicanje odgovarajuće zdravstvene zaštite za sprečavanje, liječenje i skrb stanovnika izloženih živi i živim spojevima.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovoga Zakona i izvršenje Konvencije zahtijevat će dodatna finansijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Nakon što Konvencija za Republiku Hrvatsku stupa na snagu, Republika Hrvatska će plaćati godišnju članarinu u iznosu od 3.500,00 USD. U državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcijama za 2018. i 2019. godinu za navedenu svrhu planiran je iznos od 21.000,00 kuna na pozicijama Ministarstva zdravstva.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga prijedloga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Naime, potvrđivanjem Minamatske konvencije o živi, Republika Hrvatske se pridružuje državama koje su istu već potpisale i potvrdile izražavajući podršku novom globalnom mehanizmu za živu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se da se ovaj prijedlog Zakona raspravi i prihvati po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MINAMATSKE KONVENCIJE O ŽIVI

Članak 1.

Potvrđuje se Minamatska konvencija o živi, sastavljena u Kumamoto, Japan, 10. listopada 2013. godine, u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku, a koju je Republika Hrvatska potpisala u New Yorku 24. rujna 2014. godine.

Članak 2.

Tekst Konvencije iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

Minamatska konvencija o živi

Stranke ove Konvencije,

prepoznajući da je živa kemikalija koja izaziva globalnu zabrinutost zbog svojeg dalekosežnog atmosferskog prijenosa, svoje postojanosti u okolišu nakon što se jednom antropogeno uvede, svoje sposobnosti bioakumulacije u ekosustavima i svojih značajnih negativnih učinaka na zdravlje ljudi i okoliš,

podsjećajući na odluku 25/5 od 20. veljače 2009. Upravnog vijeća Programa Ujedinjenih naroda za okoliš o pokretanju međunarodne aktivnosti za gospodarenje živom na učinkovit, djelotvoran i koherentan način,

podsjećajući na stavak 221. završnog dokumenta Konferencije Ujedinjenih naroda o održivom razvoju „Budućnost kakvu želimo” u kojem se poziva na uspješan završetak pregovora o globalnom pravno obvezujućem instrumentu o živi kojim bi se odgovorilo na rizike za zdravlje ljudi i okoliš,

podsjećajući na načela Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira ponovno potvrđena na Konferenciji Ujedinjenih naroda o održivom razvoju, koja uključuju, među ostalim, zajedničke, ali diferencirane odgovornosti, te priznajući okolnosti i sposobnosti država, kao i potrebu za globalnim djelovanjem,

svjesne opasnosti za zdravlje, posebno u zemljama u razvoju, zbog izloženosti živi ranjivih skupina, posebno žena i djece, a preko njih i budućih generacija,

primjećujući specifične ranjivosti arktičkih ekosustava i autohtonih zajednica zbog biomagnifikacije žive i kontaminacije tradicionalne hrane, te zabrinute za autohtone zajednice općenito zbog učinaka žive,

prepoznajući značajne pouke proizašle iz bolesti Minamata, posebno ozbiljne učinke na zdravlje i okoliš koji proizlaze iz onečišćenja živom te potrebu da se osigura pravilno gospodarenje živom i sprečavanje takvih događaja u budućnosti,

naglašavajući važnost finansijske, tehničke i tehnološke podrške te podrške za izgradnju kapaciteta, posebno za zemlje u razvoju i zemlje čije je gospodarstvo u tranziciji, radi jačanja nacionalnih sposobnosti za gospodarenje živom i promicanja učinkovite provedbe Konvencije,

prepoznajući također aktivnosti Svjetske zdravstvene organizacije povezane sa živom u svrhu zaštite zdravlja ljudi te uloge mjerodavnih multilateralnih sporazuma u području okoliša, posebno Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom zbrinjavanju te Rotterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini,

prepoznajući da se ova Konvencija i drugi međunarodni sporazumi u području okoliša i trgovine međusobno podupiru,

naglašavajući da se nijednom odredbom ove Konvencije ne namjerava utjecati na prava i obveze bilo koje stranke koji proizlaze iz bilo kojeg postojećeg međunarodnog sporazuma,

shvaćajući da se prethodnom uvodnom izjavom ne namjerava stvoriti hijerarhija između ove Konvencije i drugih međunarodnih instrumenata,

primjećujući da se nijednom odredbom ove Konvencije ne sprečava stranku da poduzme dodatne nacionalne mjere u skladu s odredbama ove Konvencije kako bi zaštitila zdravlje ljudi i okoliš od izloženosti živi u skladu sa svojim drugim obvezama prema primjenjivom međunarodnom pravu,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.
Cilj

Cilj je ove Konvencije zaštita zdravlja ljudi i okoliša od antropogenih emisija i ispuštanja žive i živinih spojeva.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Konvencije:

- (a) „tradicionalno rudarenje zlata i rudarenje zlata u malom opsegu” znači rudarenje zlata koje obavljaju rudari pojedinci ili mala poduzeća s ograničenim kapitalnim ulaganjima i proizvodnjom;
- (b) „najbolje raspoložive tehnike” znači tehnike koje su najučinkovitije za sprečavanje i, ako to nije moguće, smanjenje emisija i ispuštanja žive u zrak, vodu i zemljište , te utjecaja tih emisija i ispuštanja na okoliš u cjelini, uzimajući u obzir ekonomski i tehnička pitanja za određenu stranku ili određeni objekt na državnom području te stranke. U tom kontekstu:
  - i. „najbolje” znači najučinkovitije u postizanju visoke opće razine zaštite okoliša u cjelini;
  - ii. „raspoložive” tehnike znači, u odnosu na određenu stranku i određeni objekt na državnom području te stranke, tehnike koje su razvijene u mjeri kojom se omogućuje provedba u relevantnom industrijskom sektoru uz ekonomski i tehnički održive uvjete, uzimajući u obzir troškove i koristi, bez obzira na to primjenjuju li se te tehnike ili se razvijaju na državnom području te stranke, pod uvjetom da su dostupne operateru objekta kako utvrđuje ta stranka; i

- iii. „tehnike” znači tehnologije koje se upotrebljavaju, radne prakse i načini na koje se postrojenja projektiraju, grade, održavaju te kako se njima upravlja i kako ih se stavlja izvan pogona;
- (c) „najbolji postupci zaštite okoliša” znači primjena najprikladnije kombinacije mjera i strategija za nadziranje okoliša;
- (d) „živa” znači elementarna živa ($Hg(0)$, CAS br. 7439-97-6);
- (e) „živin spoj” znači svaka tvar koja se sastoji od atomâ žive i jednog ili više atoma drugih kemijskih elemenata, koju je moguće rastaviti na različite komponente isključivo kemijskim reakcijama;
- (f) „proizvod kojem je dodana živa” znači proizvod ili komponenta proizvoda koji sadržavaju živu ili živin spoj koji je namjerno dodan;
- (g) „stranka” znači država ili organizacija regionalne ekomske integracije koja je pristala biti obvezana ovom Konvencijom i za koju je Konvencija na snazi;
- (h) „stranke koje su prisutne i glasuju” znači stranke koje su prisutne i na sastanku stranaka daju svoj glas za ili protiv;
- (i) „primarno rudarenje žive” znači rudarenje u kojemu je osnovni traženi materijal živa;
- (j) „organizacija regionalne ekomske integracije” znači organizacija koju čine suverene države unutar određene regije na koju su njezine države članice prenijele nadležnost u odnosu na pitanja uređena ovom Konvencijom i koja je propisno ovlaštena, u skladu sa svojim unutarnjim postupcima, potpisati, ratificirati, prihvati ili odobriti ovu Konvenciju ili joj pristupiti; i

- (k) „dopuštena uporaba” znači svaka uporaba, od strane stranke, žive ili živinih spojeva koja je u skladu s ovom Konvencijom i koja uključuje, ali nije ograničena na uporabe koje su u skladu s člancima 3., 4., 5., 6. i 7.

Članak 3.

Izvori žive i trgovina živom

1. Za potrebe ovog članka:
  - (a) upućivanja na „živu” uključuju smjese žive s drugim tvarima, uključujući slitine žive, koje imaju koncentraciju žive od najmanje 95 % masenog udjela; i
  - (b) „živini spojevi” znači živin (I) klorid (poznat i kao kalomel), živin (II) oksid, živin (II) sulfat, živin (II) nitrat, cinabarit i živin sulfid.
2. Odredbe ovog članka ne primjenjuju se na:
  - (a) količine žive ili živinih spojeva koje se upotrebljavaju za laboratorijska istraživanja ili kao referentni etalon; ili
  - (b) količine žive ili živinih spojeva u tragovima, koje su prirodno prisutne u proizvodima kao što su neživini metali, rude ili mineralni proizvodi, uključujući ugljen, ili proizvodima dobivenima od tih materijala, i nemjerne količine u tragovima u kemijskim proizvodima; ili
  - (c) proizvode kojima je dodana živa.
3. Nijedna stranka ne dopušta primarno rudarenje žive koje nije u tijeku na njezinu državnom području na datum na koji Konvencija stupa na snagu za nju.

4. Svaka stranka dopušta samo primarno rudarenje žive koje je na datum na koji Konvencija stupa na snagu za nju bilo u tijeku na njezinu državnom području, na razdoblje do petnaest godina nakon tog datuma. Tijekom tog razdoblja živa dobivena takvim rudarenjem upotrebljava se samo za proizvodnju proizvoda kojima je dodana živa u skladu s člankom 4., u proizvodnim procesima u skladu s člankom 5. ili se zbrinjava u skladu s člankom 11., primjenom postupaka koji ne završavaju uporabom, recikliranjem, obnavljanjem, izravnom ponovnom uporabom ni alternativnim uporabama.
5. Svaka stranka:
  - (a) nastoji utvrditi pojedinačne zalihe žive i živinih spojeva veće od 50 metričkih tona i izvore zaliha za dobivanje žive većih od 10 metričkih tona godišnje koji se nalaze na njezinu državnom području;
  - (b) poduzima mjere kako bi osigurala da se, ako ta stranka utvrdi da je dostupan višak žive nastao stavljanjem postrojenja za proizvodnju klornih lužina izvan pogona, ta živa zbrinjava u skladu sa smjernicama za gospodarenje na način koji je prihvatljiv za okoliš iz članka 11. stavka 3. točke (a), primjenom postupaka koji ne završavaju uporabom, recikliranjem, obnavljanjem, izravnom ponovnom uporabom ni alternativnim uporabama.
6. Nijedna stranka ne dopušta izvoz žive, osim:
  - (a) u stranku koja je stranci izvoznici dala svoj pisani pristanak i to samo u svrhu:
    - i. uporabe koja je stranci uvoznici dopuštena u skladu s ovom Konvencijom; ili
    - ii. međuskladištenja koje je prihvatljivo za okoliš, kako je utvrđeno u članku 10.; ili

- (b) u državu koja nije stranka, a koja je stranci izvoznici dala svoj pisani pristanak, uključujući potvrdu kojom se dokazuje:
- i. da država koja nije stranka ima uspostavljene mjere kojima osigurava zaštitu zdravlja ljudi i okoliša te mjere kojima osigurava svoju usklađenost s odredbama članaka 10. i 11.; i
  - ii. da će živa biti namijenjena samo za uporabu koja je stranci dopuštena u skladu s ovom Konvencijom ili za međuskladištenje koje je prihvatljivo za okoliš, kako je utvrđeno u članku 10.
7. Stranka izvoznica može se osloniti na opću obavijest koju stranka uvoznica ili država uvoznica koja nije stranka daje Tajništvu kao pisani pristanak propisan stavkom 6. Tom općom obavijesti utvrđuju se svi uvjeti uz koje stranka uvoznica ili država uvoznica koja nije stranka daje svoj pristanak. Ta stranka ili država koja nije stranka može u svakom trenutku opozvati obavijest. Tajništvo vodi javni registar svih takvih obavijesti.
8. Nijedna stranka ne dopušta uvoz žive podrijetlom iz države koja nije stranka, a koja bi imala njezin pisani pristanak, osim ako ta država koja nije stranka dostavi potvrdu da živa ne dolazi iz izvora koji su utvrđeni kao nedopušteni prema stavku 3. ili stavku 5. točki (b).
9. Stranka koja dostavlja opću obavijest o pristanku prema stavku 7. može odlučiti ne primjenjivati stavak 8. uz uvjet da zadrži sveobuhvatna ograničenja izvoza žive i da ima uspostavljene nacionalne mjere kako bi osigurala da se uvezenom živom upravlja na način koji je prihvatljiv za okoliš. Stranka Tajništvu dostavlja obavijest o takvoj odluci, uključujući informacije kojima se opisuju njezina izvozna ograničenja i nacionalne regulatorne mjere, kao i informacije o količinama i zemljama podrijetla žive uvezene iz država koje nisu stranke. Tajništvo vodi javni registar svih takvih obavijesti. Odbor za provedbu i usklađenost preispituje i ocjenjuje takve obavijesti i dodatne podatke u skladu s člankom 15. te, prema potrebi, može davati preporuke Konferenciji stranaka.

10. Postupak utvrđen u stavku 9. dostupan je do završetka drugog sastanka Konferencije stranaka. Nakon toga on više neće biti dostupan, osim ako Konferencija stranaka odluči drukčije običnom većinom stranaka koje su prisutne i glasuju, osim u odnosu na stranku koja je obavijest prema stavku 9. dostavila prije kraja drugog sastanka Konferencije stranaka.
11. Svaka stranka u svoja izvješća koja dostavlja u skladu s člankom 21. unosi informacije kojima se pokazuje da su zahtjevi iz ovog članka ispunjeni.
12. Konferencija stranaka na svojem prvom sastanku donosi dodatne smjernice s obzirom na ovaj članak, posebno u odnosu na stavak 5. točku (a) te stavke 6. i 8., te sastavlja i donosi propisani sadržaj potvrde iz stavka 6. točke (b) i stavka 8.
13. Konferencija stranaka ocjenjuje ugrožava li trgovina određenim živinim spojevima cilj ove Konvencije i preispituje bi li određeni živini spojevi, na temelju njihova navođenja u dodatnom prilogu donesenom u skladu s člankom 27., trebali podlijegati stavcima 6. i 8.

Članak 4.

Proizvodi kojima je dodana živa

1. Poduzimanjem odgovarajućih mjera nijedna stranka ne dopušta proizvodnju, uvoz ni izvoz proizvoda kojima je dodana živa navedenih u dijelu I. Priloga A nakon datuma do kojeg te proizvode treba postupno ukinuti, osim u slučajevima u kojima je u Prilogu A utvrđeno isključenje ili ako stranka ima registrirano izuzeće u skladu s člankom 6.

2. Stranka može, kao alternativu stavku 1., u vrijeme ratifikacije ili kada izmjena Priloga A stupa na snagu za nju, navesti da će u odnosu na proizvode navedene u dijelu I. Priloga A provesti drukčije mjere ili strategije. Stranka može odabrati tu alternativu samo ako može dokazati da je proizvodnju, uvoz i izvoz velike većine proizvoda navedenih u dijelu I. Priloga A već smanjila na razinu *de minimis* te da je u vrijeme kad obavješće Tajništvo o svojoj odluci o uporabi te alternative provela mjere ili strategije za smanjenje uporabe žive u dodatnim proizvodima koji nisu navedeni u dijelu I. Priloga A. Osim toga, stranka koja odabere ovu alternativu:
  - (a) prvom prilikom Konferenciju stranaka izvješćuje o opisu provedenih mjeru ili strategija, uključujući i kvantifikaciju postignutih smanjenja;
  - (b) provodi mjeru ili strategiju za smanjenje uporabe žive u svim proizvodima navedenima u dijelu I. Priloga A za koje još nije dosegnuta vrijednost *de minimis*;
  - (c) razmatra dodatne mjeru za postizanje dodatnih smanjenja; i
  - (d) ne ispunjava uvjete za pozivanje na izuzeća u skladu s člankom 6. ni za koju kategoriju proizvoda za koju je ova alternativa odabrana.
3. Najkasnije pet godina nakon datuma stupanja na snagu Konvencije, kao dio procesa preispitivanja u skladu sa stavkom 8., Konferencija stranaka preispituje napredak i učinkovitost mjeru poduzetih u skladu s ovim stavkom.
Svaka stranka poduzima mjeru za proizvode kojima je dodana živa navedene u dijelu II. Priloga A u skladu s odredbama utvrđenima u njemu.

4. Na temelju informacija koje su dostavile stranke Tajništvo prikuplja i pohranjuje informacije o proizvodima kojima je dodana živa i njihovim alternativama te ih stavlja na raspolaganje javnosti. Tajništvo stavlja na raspolaganje javnosti i druge relevantne informacije koje su dostavile stranke.
5. Svaka stranka poduzima mjere kako bi spriječila da proizvodi kojima je dodana živa čija proizvodnja, uvoz i izvoz nisu dopušteni na temelju ovog članka budu uključeni u sastavljene proizvode.
6. Svaka stranka odvraća od proizvodnje i trgovačke distribucije proizvoda kojima je dodana živa koji prije datuma na koji Konvencija stupi na snagu za nju nisu obuhvaćeni nijednom poznatom uporabom proizvoda kojima je dodana živa, osim ako se procjenom rizika i koristi proizvoda dokažu koristi za okoliš ili zdravlje ljudi. Stranka, prema potrebi, Tajništvu dostavlja informacije o svim takvim proizvodima, uključujući i informacije o rizicima i koristima proizvoda za okoliš i zdravlje ljudi. Tajništvo takve podatke stavlja na raspolaganje javnosti.
7. Svaka stranka može Tajništvu dostaviti prijedlog da se proizvod koji sadržava živu unese na popis u Prilogu A, u koji su uključene informacije o raspoloživosti, tehničkoj i ekonomskoj izvedivosti te rizicima i koristima za okoliš i zdravlje ljudi povezanim sa alternativama za taj proizvod koje ne sadržavaju živu, uzimajući u obzir informacije u skladu sa stavkom 4.
8. Najkasnije pet godina nakon datuma stupanja na snagu Konvencije Konferencija stranaka preispituje Prilog A i može razmotriti izmjene tog priloga u skladu s člankom 27.
9. Prilikom preispitivanja Priloga A u skladu sa stavkom 8. Konferencija stranaka uzima u obzir najmanje:
  - (a) svaki prijedlog podnesen u skladu sa stavkom 7.;

- (b) informacije stavljene na raspolaganje u skladu sa stavkom 4.; i
- (c) strankama raspoložive alternative koje ne sadržavaju živu, a koje su tehnički i ekonomski izvedive, uzimajući u obzir rizike i koristi za okoliš i zdravlje ljudi.

Članak 5.

Proizvodni procesi u kojima se upotrebljava živa ili živini spojevi

1. Za potrebe ovog članka i Priloga B, proizvodni procesi u kojima se upotrebljava živa ili živini spojevi ne uključuju procese u kojima se upotrebljavaju proizvodi kojima je dodana živa, procese za proizvodnju proizvoda kojima je dodana živa ili procese za obradu otpada koji sadržava živu.
2. Poduzimanjem odgovarajućih mjera nijedna stranka ne dopušta uporabu žive i živinih spojeva u proizvodnim procesima navedenima u dijelu I. Priloga B nakon datuma koji je u tom prilogu utvrđen kao datum do kojeg pojedine procese treba postupno ukinuti, osim u slučajevima kada stranka ima registrirano izuzeće u skladu s člankom 6.
3. Svaka stranka poduzima mjere za ograničavanje uporabe žive i živinih spojeva u procesima navedenima u dijelu II. Priloga B u skladu s odredbama utvrđenima u njemu.
4. Na temelju informacija koje dostavljaju stranke Tajništvo prikuplja i pohranjuje informacije o procesima u kojima se upotrebljava živa ili živini spojevi i njihove alternative te takve informacije stavlja na raspolaganje javnosti. Stranke mogu dostavljati i druge relevantne informacije, koje Tajništvo stavlja na raspolaganje javnosti.

5. Svaka stranka koja ima jedan ili više objekata u kojima se živa ili živini spojevi upotrebljavaju u proizvodnim procesima navedenima u Prilogu B:
  - (a) poduzima mjere za rješavanje pitanja emisija i ispuštanja žive i živinih spojeva iz takvih objekata;
  - (b) u izvješća koja dostavlja u skladu s člankom 21. uključuje informacije o poduzetim mjerama u skladu s ovim stavkom; i
  - (c) nastoji utvrditi objekte na svojem državnom području u kojima se živa ili živini spojevi upotrebljavaju za procese navedene u Prilogu B te, najkasnije tri godine od datuma na koji Konvencija stupa na snagu za nju, Tajništvu dostavlja podatke o broju i vrsti takvih objekata i procijenjenoj godišnjoj količini žive ili živinih spojeva koji se upotrebljavaju u tim objektima. Tajništvo takve podatke stavlja na raspolaganje javnosti.
6. Nijedna stranka ne dopušta uporabu žive ili živinih spojeva u proizvodnim procesima navedenima u Prilogu B u objektu koji nije postojao prije datuma na koji Konvencija stupa na snagu za nju. Na takve objekte ne primjenjuju se izuzeća.
7. Svaka stranka odvraća od razvoja bilo kojeg objekta u kojem se primjenjuje bilo koji drugi proizvodni proces u kojem se namjerno upotrebljava živa ili živini spojevi, koji nije postojao prije datuma stupanja na snagu Konvencije, osim ako stranka uvjeri Konferenciju stranaka da proizvodni proces ima znatne koristi za okoliš i zdravlje te da ne postoje tehnički i ekonomski izvedive alternative koje ne sadržavaju živu, a pružaju takve koristi.

8. Stranke se potiču na razmjenu informacija o relevantnim novim tehnološkim dostignućima, ekonomski i tehnički izvedivim alternativama koje ne sadržavaju živu te na razmjenu mogućih mjera i tehnika za smanjenje i, ako je izvedivo, ukidanje uporabe žive i živinih spojeva u proizvodnim procesima navedenima u Prilogu B te emisija i ispuštanja žive i živinih spojeva iz tih procesa.
9. Svaka stranka može dostaviti prijedlog za izmjenu Priloga B radi stavljanja na popis proizvodnog procesa u kojem se upotrebljava živa ili živini spojevi. On uključuje informacije koje se odnose na raspoloživost, tehničku i ekonomsku izvedivost te rizike i koristi za okoliš i zdravlje alternativnih procesa koji ne uključuju živu.
10. Najkasnije pet godina nakon datuma stupanja na snagu Konvencije Konferencija stranaka preispituje Prilog B i može razmotriti izmjene tog priloga u skladu s člankom 27.
11. Prilikom svakog preispitivanja Priloga B u skladu sa stavkom 10., Konferencija stranaka uzima u obzir najmanje:
  - (a) svaki prijedlog podnesen u skladu sa stavkom 9.;
  - (b) informacije stavljene na raspolaganje u skladu sa stavkom 4.; i
  - (c) alternative koje ne sadržavaju živu dostupne strankama, koje su tehnički i ekonomski izvedive, uzimajući u obzir rizike i koristi za okoliš i zdravlje.

Članak 6.

Izuzeća dostupna na zahtjev stranke

1. Svaka država ili organizacija regionalne ekonomske integracije može se registrirati za jedno ili više izuzeća od rokova za postupno ukidanje navedenih u Prilogu A i Prilogu B, dalje u tekstu „izuzeće”, dostavljanjem pisane obavijesti Tajništvu:
    - (a) u trenutku kad je postala stranka ove Konvencije; ili
    - (b) ako se radi o bilo kojem živinom proizvodu koji je izmjenom dodan u Prilog A ili nekom proizvodnom procesu u kojem se živa upotrebljava, a koji je izmjenom dodan u Prilog B, najkasnije na datum kad predmetna izmjena stupi na snagu za tu stranku.
- Uz svaku takvu registraciju prilaže se i izjava u kojoj se obrazlaže potreba stranke za izuzećem.
2. Izuzeće se može registrirati za kategoriju navedenu u Prilogu A ili B ili za potkategoriju koju je navela bilo koja država ili organizacija regionalne ekonomske integracije.
  3. Svaka stranka koja ima jedno ili više izuzeća upisuje se u registar. Tajništvo uspostavlja i vodi registar i stavlja ga na raspolaganje javnosti.
  4. Registar sadržava:
    - (a) popis stranaka koje imaju jedno ili više izuzeća;
    - (b) registrirano izuzeće ili izuzeća za svaku stranku; i
    - (c) datum prestanka važenja svakog izuzeća.

5. Osim ako je stranka u registru navela kraće razdoblje, sva izuzeća na temelju stavka 1. prestaju važiti pet godina nakon isteka mjerodavnog roka za postupno ukidanje navedenog u Prilogu A ili B.
6. Konferencija stranaka može na zahtjev stranke odlučiti produljiti važenje izuzeća za pet godina ako stranka ne zatraži kraći rok. Pri donošenju odluke Konferencija stranaka uzima u obzir:
  - (a) izvješće stranke u kojem se opravdava potreba za produljenjem važenja izuzeća te se ukratko opisuju poduzete i planirane aktivnosti kako bi se potreba za izuzećem otklonila čim to bude izvedivo;
  - (b) dostupne informacije, uključujući informacije o dostupnosti alternativnih proizvoda i procesa u kojima se živa ne upotrebljava ili koji obuhvaćaju potrošnju manje količine žive od količine navedene u izuzeću; i
  - (c) planirane ili provođene aktivnosti kojima se pomaže osigurati skladištenje žive i zbrinjavanje otpada koji sadržava živu koje je prihvatljivo za okoliš.
- Nakon roka za postupno ukidanje izuzeće se za svaki proizvod može produljiti samo jednom.
7. Stranka može u bilo koje vrijeme odustati od izuzeća dostavljanjem pisane obavijesti Tajništvu. Odustajanje od izuzeća počinje proizvoditi učinke na datum naveden u obavijesti.
8. Neovisno o stavku 1., nijedna država ili organizacija regionalne ekonomske integracije ne može registrirati izuzeće nakon pet godina od isteka roka za postupno ukidanje za određeni proizvod ili proces naveden u Prilogu A ili B, osim ako jedna ili više stranaka, na temelju primitka produljenja važenja u skladu sa stavkom 6., ostanu i dalje registrirane za izuzeće tog proizvoda ili procesa. U tom slučaju, država ili organizacija regionalne ekonomske integracije može, u rokovima utvrđenima u stavku 1. točkama (a) i (b), registrirati izuzeće za taj proizvod ili proces čije važenje prestaje deset godina nakon relevantnog roka za postupno ukidanje.

9. Nijedna stranka ne može imati izuzeće na snazi ni u kojem trenutku nakon deset godina od isteka roka za postupno ukidanje proizvoda ili procesa navedenih u Prilogu A ili B.

Članak 7.

Tradicionalno rudarenje zlata i rudarenje zlata u malom opsegu

1. Mjere iz ovog članka i Priloga C primjenjuju se na tradicionalno rudarenje i obradu zlata te rudarenje i obradu zlata u malom opsegu, pri kojem se amalgam žive upotrebljava za izdvajanje zlata iz rude.
2. Svaka stranka na čijem se državnom području odvija tradicionalno rudarenje i obrada zlata te rudarenje i obrada zlata u malom opsegu, koje podliježe ovom članku, poduzima korake kako bi smanjila i, ako je to izvedivo, ukinula uporabu žive i živinih spojeva u takvom rudarenju i obradi zlata, kao i emisije i ispuštanja žive u okoliš nastale zbog takvog rudarenja i obrade zlata.
3. Svaka stranka obavljeće Tajništvo ako u bilo kojem trenutku utvrdi da tradicionalno rudarenje i obrada zlata te rudarenje i obrada zlata u malom opsegu na njezinu državnom području prelaze zanemarive okvire. Ako to utvrdi, stranka:
  - (a) izrađuje i provodi nacionalni akcijski plan u skladu s Prilogom C;
  - (b) dostavlja svoj nacionalni akcijski plan Tajništvu najkasnije tri godine nakon što Konvencija stupi na snagu za nju ili tri godine nakon obavijesti Tajništvu, koji je god datum kasniji; i
  - (c) nakon toga svake tri godine preispituje ostvareni napredak u ispunjavanju obveza iz ovog članka i rezultate tog preispitivanja uključuje u svoja izvješća podnesena u skladu s člankom 21.

4. Prema potrebi, stranke mogu surađivati međusobno i s mjerodavnim međuvladinim organizacijama i drugim subjektima kako bi se postigli ciljevi iz ovog članka. Takva suradnja može obuhvaćati:
  - (a) razvoj strategija za sprečavanje zloporabe žive ili živinih spojeva za primjenu u tradicionalnom rudarenju i obradi zlata te rudarenju i obradi zlata u malom opsegu;
  - (b) inicijative za edukaciju, informiranje i izgradnju kapaciteta;
  - (c) promicanje istraživanja održivih alternativnih postupaka koji ne uključuju živu;
  - (d) pružanje tehničke i finansijske pomoći;
  - (e) partnerstva za pomoć u provedbi pripadajućih obveza iz ovog članka; i
  - (f) primjenu postojećih mehanizama razmjene informacija za promicanje znanja, najboljih postupaka zaštite okoliša te ekološki, tehnički, socijalno i ekonomski održivih alternativnih tehnologija.

Članak 8.

Emisije

1. Ovaj se članak odnosi na kontrolu i, ako je izvedivo, smanjenje emisija žive i živinih spojeva, koje se često naziva „ukupna živa”, u atmosferu, primjenom mjera za kontrolu emisija iz točkastih izvora koji pripadaju kategorijama izvora navedenima u Prilogu D.

2. Za potrebe ovog članka:

- (a) „emisije” znači emisije žive i živinih spojeva u atmosferu;
- (b) „relevantni izvor” znači izvor koji pripada jednoj od kategorija izvora navedenih u Prilogu D. Stranka može, ako tako odluči, utvrditi kriterije za utvrđivanje izvora obuhvaćenih kategorijom izvora navedenom u Prilogu D ako ti kriteriji za bilo koju kategoriju obuhvaćaju najmanje 75 % emisija iz te kategorije;
- (c) „novi izvor” znači svaki relevantni izvor unutar kategorije navedene u Prilogu D čija je gradnja ili značajna izmjena započela najmanje godinu dana nakon datuma:
  - i. stupanja na snagu ove Konvencije za dotičnu stranku; ili
  - ii. stupanja na snagu izmjena Priloga D za dotičnu stranku, čime izvor podliježe odredbama ove Konvencije samo na temelju te izmjene;
- (d) „značajna izmjena” znači izmjena relevantnog izvora koja dovodi do značajnog povećanja emisija, isključujući promjene u emisijama koje proizlaze iz uporabe nusproizvoda. Stranka odlučuje o tome hoće li se izmjena smatrati značajnom;
- (e) „postojeći izvor” znači svaki relevantan izvor koji nije novi izvor;
- (f) „granična vrijednost emisija” znači ograničenje koncentracije, mase ili stope emisije žive ili živinih spojeva, koje se često naziva „ukupna živa”, emitiranih iz točkastog izvora.

3. Stranka s relevantnim izvorima poduzima mjere za kontrolu emisija i može pripremiti nacionalni plan u kojem navodi mjere koje treba poduzeti za kontrolu emisija te svoje očekivane ciljeve, rezultate i ishode. Svaki se plan dostavlja Konferenciji stranaka u roku od četiri godine od datuma stupanja na snagu Konvencije za tu stranku. Ako stranka izradi provedbeni plan u skladu s člankom 20., može u njega uključiti i plan izrađen u skladu s ovim stavkom.
4. Za svoje nove izvore svaka stranka zahtijeva primjenu najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša u svrhu kontrole i, ako je izvedivo, smanjenja emisija, što je prije moguće, a najkasnije pet godina od datuma na koji Konvencija stupa na snagu za nju. Stranka može primijeniti granične vrijednosti emisija koje su u skladu s primjenom najboljih raspoloživih tehnika.
5. Svaka stranka za svoje postojeće izvore u nacionalni plan uključuje i provodi jednu ili više sljedećih mjer, uzimajući u obzir svoje nacionalne prilike te ekonomsku i tehničku izvedivost i isplativost mjer, što je prije moguće ali ne kasnije od deset godina od datuma na koji Konvencija stupa na snagu za nju:
  - (a) postavljanje kvantificiranog cilja za kontrolu i, ako je izvedivo, smanjenje emisija iz relevantnih izvora;
  - (b) utvrđivanje graničnih vrijednosti emisija za kontrolu i, ako je izvedivo, smanjenje emisija iz relevantnih izvora;
  - (c) primjenu najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša za kontrolu emisija iz relevantnih izvora;
  - (d) donošenje strategije za kontrolu višestrukih onečišćujućih tvari kojom bi se omogućile dodatne koristi u pogledu kontrole emisija žive;
  - (e) poduzimanje alternativnih mjer za smanjenje emisija iz relevantnih izvora.

6. Stranke mogu primijeniti iste mjere na sve relevantne postojeće izvore ili mogu donijeti različite mjere za različite kategorije izvora. Cilj mjera koje stranka primjenjuje jest postizanje zadovoljavajućeg napretka u smanjenju emisija tijekom vremena.
7. Svaka stranka što je prije moguće, a najkasnije pet godina od datuma na koji Konvencija stupa na snagu za nju, izrađuje popis emisija iz relevantnih izvora te ga nakon toga održava.
8. Konferencija stranaka na svojem prvom sastanku donosi smjernice o:
  - (a) najboljim raspoloživim tehnikama i najboljim postupcima zaštite okoliša, uzimajući u obzir razliku između novih i postojećih izvora te potrebu smanjenja prijenosa onečišćenja s medija na medij na najmanju moguću mjeru; i
  - (b) podupiranju stranaka pri njihovoј provedbi mjera iz stavka 5., posebno pri utvrđivanju ciljeva i određivanju graničnih vrijednosti emisija.
9. Konferencija stranaka što je prije moguće donosi smjernice o:
  - (a) kriterijima koje stranke mogu razvijati u skladu sa stavkom 2. točkom (b);
  - (b) metodologiji za izradu popisa emisija.
10. Konferencija stranaka sve vrijeme preispituje te, prema potrebi, ažurira smjernice razvijene u skladu sa stavcima 8. i 9. Stranke pri provedbi odgovarajućih odredbi ovog članka uzimaju u obzir te smjernice.

11. Svaka stranka u izvješća koja dostavlja u skladu s člankom 21. uključuje informacije o provedbi ovog članka, a posebno informacije o mjerama koje je poduzela u skladu sa stavcima od 4. do 7. i o djelotvornosti tih mjera.

Članak 9.

Ispuštanja

1. Ovaj se članak odnosi na kontrolu i, ako je izvedivo, smanjenje ispuštanja žive i živinih spojeva, koje se često naziva „ukupna živa”, iz relevantnih točkastih izvora koji nisu navedeni u drugim odredbama ove Konvencije, na zemljište i u vodu.
2. Za potrebe ovog članka:
  - (a) „ispuštanja“ znači ispuštanja žive ili živinih spojeva na zemljište ili u vodu;
  - (b) „relevantni izvor“ znači svaki značajan antropogeni točkasti izvor ispuštanja koji je stranka identificirala, koji nije obuhvaćen drugim odredbama ove Konvencije;
  - (c) „novi izvor“ znači svaki relevantni izvor čija je gradnja ili značajna izmjena započela najmanje godinu dana nakon datuma stupanja na snagu ove Konvencije za dotičnu stranku;
  - (d) „značajna izmjena“ znači izmjena relevantnog izvora koja dovodi do značajnog povećanja ispuštanja, isključujući promjene u ispuštanjima koje proizlaze iz uporabe nusproizvoda. Stranka odlučuje o tome hoće li se izmjena smatrati značajnom;
  - (e) „postojeći izvor“ znači svaki relevantan izvor koji nije novi izvor;
  - (f) „granična vrijednost ispuštanja“ znači ograničenje koncentracije ili mase žive ili živinih spojeva, koje se često naziva „ukupna živa“, ispuštenih iz točkastog izvora.

3. Svaka stranka utvrđuje relevantne kategorije točkastih izvora najkasnije tri godine nakon datuma na koji Konvencija stupa na snagu za nju te redovito nakon toga.
4. Stranka s relevantnim izvorima poduzima mjere za kontrolu ispuštanja i može izraditi nacionalni plan u kojem navodi mjere koje treba poduzeti za kontrolu ispuštanja te svoje očekivane ciljeve, rezultate i ishode. Svaki se plan dostavlja Konferenciji stranaka u roku od četiri godine od datuma stupanja na snagu Konvencije za tu stranku. Ako stranka izradi provedbeni plan u skladu s člankom 20., može u njega uključiti i plan izrađen u skladu s ovim stavkom.
5. Mjere uključuju jednu od sljedećih stavki ili više njih, prema potrebi:
  - (a) granične vrijednosti ispuštanja za kontrolu i, ako je izvedivo, smanjenje ispuštanja iz relevantnih izvora;
  - (b) primjenu najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša za kontrolu ispuštanja iz relevantnih izvora;
  - (c) strategiju za kontrolu višestrukih onečišćujućih tvari kojom bi se omogućile dodatne koristi s obzirom na kontrolu ispuštanja žive;
  - (d) alternativne mjere za smanjenje ispuštanja iz relevantnih izvora.
6. Svaka stranka što je prije moguće, a najkasnije pet godina nakon što Konvencija stupa na snagu za nju, izrađuje popis ispuštanja iz relevantnih izvora te ga nakon toga održava.

7. Konferencija stranaka što je prije moguće donosi smjernice o:
  - (a) najboljim raspoloživim tehnikama i najboljim postupcima zaštite okoliša, uzimajući u obzir razliku između novih i postojećih izvora te potrebu smanjenja prijenosa onečišćenja s medija na medij na najmanju moguću mjeru;
  - (b) metodologiji za izradu popisa ispuštanja.
8. Svaka stranka u izvješća koja dostavlja u skladu s člankom 21. uključuje informacije o provedbi ovog članka, a posebno informacije o mjerama koje je poduzela u skladu sa stavcima od 3. do 6. i o djelotvornosti tih mjera.

Članak 10.

Međuskladištenje žive, osim otpada koji sadržava živu, koje je prihvatljivo za okoliš

1. Ovaj se članak primjenjuje na međuskladištenje žive i živinih spojeva definiranih u članku 3. koji nisu obuhvaćeni definicijom otpada koji sadržava živu utvrđenom u članku 11.
2. Svaka stranka poduzima mjere kojima osigurava da se međuskladištenje takve žive i živinih spojeva namijenjenih za uporabu koja je stranci dopuštena na temelju ove Konvencije provodi na način koji je prihvatljiv za okoliš, uzimajući u obzir sve smjernice te da je u skladu sa svim zahtjevima doneesenima u skladu sa stavkom 3.
3. Konferencija stranaka donosi smjernice o međuskladištenju takve žive i živinih spojeva koje je prihvatljivo za okoliš, uzimajući u obzir sve odgovarajuće smjernice izrađene u okviru Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovog zbrinjavanja te druge relevantne smjernice. Konferencija stranaka može donijeti zahtjeve za međuskladištenje u dodatnom prilogu ovoj Konvenciji u skladu s člankom 27.

4. Stranke surađuju, prema potrebi, međusobno i s mjerodavnim međuvladinim organizacijama i drugim subjektima kako bi unaprijedile izgradnju kapaciteta za međuskladištenje takve žive i živinih spojeva koje je prihvatljivo za okoliš.

Članak 11.

Otpad koji sadržava živu

1. Odgovarajuće definicije Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovog zbrinjavanja primjenjuju se na otpad obuhvaćen ovom Konvencijom za stranke Baselske konvencije. Stranke ove Konvencije koje nisu stranke Baselske konvencije upotrebljavaju te definicije kao smjernice koje se primjenjuju na otpad na koji se odnosi ova Konvencija.
2. Za potrebe ove Konvencije, otpad koji sadržava živu znači tvari ili predmete:
  - (a) koji se sastoje od žive ili živinih spojeva;
  - (b) koji sadržavaju živu ili živine spojeve; ili
  - (c) koji su onečišćeni živom ili živinim spojevima,

u količinama iznad odgovarajućih pragova utvrđenih u usklađenoj suradnji s mjerodavnim tijelima Baselske konvencije na Konferenciji stranaka, koji se zbrinjavaju ili su namijenjeni zbrinjavanju ili se moraju zbrinuti u skladu s odredbama nacionalnog zakonodavstva ili ove Konvencije. Ova se definicija ne odnosi na jalovinu, otpadne stijene i mulj nastao zbog rudarenja, osim primarnog rudarenja žive, osim ako sadržavaju živu ili živine spojeve iznad pragova utvrđenih na Konferenciji stranaka.

3. Svaka stranka poduzima odgovarajuće mjere u pogledu otpada koji sadržava živu:
  - (a) kako bi se njime gospodarilo na način koji je prihvatljiv za okoliš, uzimajući u obzir smjernice razvijene u okviru Baselske konvencije i u skladu sa zahtjevima koje Konferencija stranaka donese u dodatnom prilogu u skladu s člankom 27. Pri izradi zahtjeva Konferencija stranaka uzima u obzir propise i programe stranaka o gospodarenju otpadom;
  - (b) kako bi se taj otpad uporabio, reciklirao, obnovio ili se izravno ponovno upotrijebio isključivo u okviru uporabe dopuštene stranci u skladu s ovom Konvencijom ili za zbrinjavanje koje je prihvatljivo za okoliš u skladu sa stavkom 3. točkom (a);
  - (c) kako se, za stranke Baselske konvencije, ne bi prevozio preko međunarodnih granica osim u svrhu zbrinjavanja koje je prihvatljivo za okoliš u skladu s ovim člankom i tom konvencijom. Kad se Baselska konvencija ne odnosi na prijevoz preko međunarodnih granica, stranka dopušta takav prijevoz tek nakon što u obzir uzme sva relevantna međunarodna pravila, norme i smjernice.
4. Konferencija stranaka nastoji blisko surađivati s mjerodavnim tijelima Baselske Konvencije u razmatranju i ažuriranju, prema potrebi, smjernica iz stavka 3. točke (a).
5. Stranke se potiču na međusobnu suradnju i suradnju s relevantnim međuvladinim organizacijama i drugim subjektima, prema potrebi, radi razvoja i održavanja globalne, regionalne i nacionalne sposobnosti za gospodarenje otpadom koji sadržava živu na način koji je prihvatljiv za okoliš.

Članak 12.
Onečišćene lokacije

1. Svaka stranka nastoji izraditi odgovarajuće strategije za utvrđivanje i procjenu lokacija onečišćenih živom ili živinim spojevima.
2. Sve aktivnosti za smanjenje rizika koje takve lokacije predstavljaju provode se na način koji je prihvatljiv za okoliš te obuhvaćaju, prema potrebi, procjenu rizika za zdravlje ljudi i okoliš zbog žive ili živinih spojeva koje sadržavaju.
3. Konferencija stranaka donosi smjernice o postupanju s onečišćenim područjima koje mogu uključivati metode i pristupe za:
  - (a) utvrđivanje i karakterizaciju lokacija;
  - (b) uključivanje javnosti;
  - (c) procjenu rizika za zdravlje ljudi i okoliš;
  - (d) mogućnosti za upravljanje rizicima koje onečišćene lokacije predstavljaju;
  - (e) procjenu koristi i troškova; i
  - (f) vrednovanje ishoda.
4. Stranke se potiču na suradnju u izradi strategija i provedbenih aktivnosti za utvrđivanje, procjenu, određivanje prioriteta, upravljanje i, prema potrebi, čišćenje onečišćenih lokacija.

Članak 13.***Financijska sredstva i mehanizam***

1. Svaka se stranka obvezuje osigurati, u okviru svojih mogućnosti, sredstva za one nacionalne aktivnosti kojima je svrha provedba ove Konvencije, u skladu sa svojim nacionalnim politikama, planovima, prioritetima i programima. Takva sredstva mogu obuhvaćati domaće financiranje u okviru relevantnih politika, razvojnih strategija i nacionalnih proračuna, kao i bilateralno i multilateralno financiranje te uključivanje privatnog sektora.
2. Ukupna učinkovitost provedbe ove Konvencije u strankama koje su zemlje u razvoju bit će povezana s učinkovitom provedbom ovog članka.
3. Potiču se multilateralni, regionalni i bilateralni izvori financijske i tehničke pomoći te izgradnje kapaciteta i prijenosa tehnologija da hitno pojačaju i povećaju svoje aktivnosti povezane sa živom kojima podupiru stranke koje su zemlje u razvoju u provedbi ove Konvencije u pogledu financijskih sredstava, tehničke pomoći i prijenosa tehnologija.
4. U svojim aktivnostima u pogledu financiranja stranke u potpunosti vode računa o specifičnim potrebama i posebnim okolnostima stranaka koje su male otočne države u razvoju ili najslabije razvijene zemlje.
5. Ovime se utvrđuje mehanizam za pružanje odgovarajućih, predvidljivih i pravodobnih financijskih sredstava. Svrha je mehanizma pružiti podršku strankama koje su zemlje u razvoju i strankama s gospodarstvima u tranziciji u provedbi njihovih obveza iz ove Konvencije.

6. Mehanizam obuhvaća:
  - (a) Zakladu Globalnog fonda za okoliš; i
  - (b) poseban međunarodni program za podršku izgradnji kapaciteta i tehničku pomoć.
7. Zaklada Globalnog fonda za okoliš osigurava nova, predvidljiva, odgovarajuća i pravodobna finansijska sredstva za pokriće troškova provedbe ove Konvencije koja je sporazumno odobrila Konferencija stranaka. Za potrebe ove Konvencije Zakladiom Globalnog fonda za okoliš upravlja se u skladu sa smjernicama Konferencije stranaka, kojoj je Zaklada i odgovorna. Konferencija stranaka daje smjernice o općim strategijama, politikama, programskim prioritetima i ispunjavanju uvjeta za pristup finansijskim sredstvima i za njihovu upotrebu. Osim toga, Konferencija stranaka daje smjernice o indikativnom popisu kategorija aktivnosti koje bi mogle dobiti potporu Zaklade Globalnog fonda za okoliš. Zaklada Globalnog fonda za okoliš osigurava sredstva za pokriće dogovorenih povećanih troškova globalnih koristi za okoliš i dogovorenih ukupnih troškova određenih pomoćnih aktivnosti.
8. Pri osiguravanju sredstava za određenu aktivnost Zaklada Globalnog fonda za okoliš treba uzeti u obzir potencijal koji predložena aktivnost ima za smanjenje žive u odnosu na troškove te aktivnosti.
9. Za potrebe ove Konvencije upravljanje i kontrola nad Programom iz stavka 6. točke (b) u nadležnosti su Konferencije stranaka. Konferencija stranaka na svojem prvom sastanku odlučuje o nadležnoj instituciji za Program, koja treba biti već postojeći subjekt, te joj daje smjernice, uključujući i o trajanju Programa. Sve stranke i ostali relevantni dionici pozivaju se da dobrovoljno osiguraju finansijska sredstva za Program.

10. Konferencija stranaka i subjekti koji čine mehanizam dogovaraju se na prvom sastanku Konferencije stranaka o aranžmanima za provedbu prethodnih stavaka.
11. Konferencija stranaka najkasnije na svojem trećem sastanku a nakon toga redovito preispituje razinu financiranja, smjernice koje je Konferencija stranaka uputila subjektima kojima je povjerenoperativno provođenje mehanizma uspostavljenog na temelju ovog članka, kao i njihovu učinkovitost, te njihovu sposobnost rješavanja promjenjivih potreba stranaka koje su zemlje u razvoju i stranaka s gospodarstvima u tranziciji. Na temelju tog preispitivanja ona poduzima odgovarajuće korake kako bi poboljšala djelotvornost mehanizma.
12. Sve stranke pozvane su da u okviru svojih mogućnosti doprinose mehanizmu. Mehanizmom se potiče osiguravanje sredstava iz drugih izvora, uključujući i privatni sektor, te se nastoji upotrebljavati ta sredstva za aktivnosti koje se podupiru.

Članak 14.

Izgradnja kapaciteta, tehnička pomoć i prijenos tehnologija

1. Stranke surađuju kako bi u okviru svojih mogućnosti pružile pravodobnu i odgovarajuću pomoć u izgradnji kapaciteta i tehničku pomoć strankama koje su zemlje u razvoju, a posebno strankama koje su najmanje razvijene države ili male otočne države u razvoju, te strankama s gospodarstvima u tranziciji, kako bi im se pomoglo u provedbi njihovih obveza iz ove Konvencije.
2. Pomoć u izgradnji kapaciteta i tehnička pomoć u skladu sa stavkom 1. i člankom 13. može se pružati u okviru regionalnih, podregionalnih i nacionalnih aranžmana, uključujući postojeće regionalne i podregionalne centre, na druge multilateralne i bilateralne načine te u okviru partnerstava, uključujući partnerstva koja obuhvaćaju privatni sektor. Trebalo bi nastojati ostvariti suradnju i koordinaciju s drugim multilateralnim sporazumima o okolišu u području kemikalija i otpada s ciljem učinkovitije tehničke pomoći i njezine provedbe.

3. Stranke koje su razvijene zemlje i druge stranke u okviru svojih mogućnosti promiču i olakšavaju, uz podršku privatnog sektora i drugih relevantnih dionika prema potrebi, razvoj, prijenos i širenje suvremenih alternativnih tehnologija prihvatljivih za okoliš te pristup takvim tehnologijama strankama koje su zemlje u razvoju, a posebno najslabije razvijenim zemljama i malim otočnim državama u razvoju, te strankama s gospodarstvima u tranziciji, radi jačanja njihove sposobnosti za učinkovitu provedbu ove Konvencije.
4. Uzimajući u obzir podneske i izvješća stranaka, uključujući i ona predviđena člankom 21. te informacije koje su dostavili drugi dionici, Konferencija stranaka najkasnije na svojem drugom sastanku i nakon toga redovito:
  - (a) razmatra informacije o postojećim inicijativama i napretku postignutom u vezi s alternativnim tehnologijama;
  - (b) razmatra potrebe stranaka, posebno stranaka koje su zemlje u razvoju, za alternativnim tehnologijama; i
  - (c) utvrđuje probleme koje stranke, posebno stranke koje su zemlje u razvoju, imaju pri prijenosu tehnologija.
5. Konferencija stranaka daje preporuke o dalnjem poboljšanju izgradnje kapaciteta, tehničke pomoći i prijenosa tehnologije u skladu s ovim člankom.

Članak 15.

Odbor za provedbu i usklađenost

1. Ovime se uspostavlja mehanizam, uključujući i Odbor kao pomoćno tijelo Konferencije stranaka, radi promicanja provedbe svih odredaba ove Konvencije i preispitivanja usklađenosti s njima. Cilj mehanizma, uključujući i Odbor, jest biti poticajne naravi, a posebno se uzimaju u obzir odgovarajuće nacionalne sposobnosti i okolnosti stranaka.

2. Odbor promiče provedbu svih odredaba ove Konvencije i preispituje usklađenost s njima. Odbor ispituje pojedinačna i sustavna pitanja provedbe i usklađenosti te, prema potrebi, daje preporuke Konferenciji stranaka.
3. Odbor se sastoji od 15 članova koje predlažu stranke, a bira ih Konferencija stranaka, uzimajući u obzir pravednu geografsku zastupljenost pet regija Ujedinjenih naroda; prvi članovi biraju se na prvom sastanku Konferencije stranaka, a nakon toga u skladu s poslovnikom koji je odobrila Konferencija stranaka u skladu sa stavkom 5.; članovi Odbora imaju kompetencije u područjima koja su bitna za ovu Konvenciju i odražavaju odgovarajuću ravnotežu stručnog znanja.
4. Odbor može razmatrati pitanja na temelju:
  - (a) pisanih podnesaka koje neka stranka dostavi o vlastitoj usklađenosti;
  - (b) nacionalnih izvješća u skladu s člankom 21.; i
  - (c) zahtjeva Konferencije stranaka.
5. Odbor izrađuje svoj poslovnik, koji podliježe odobrenju na drugom sastanku Konferencije stranaka; Konferencija stranaka može usvojiti dodatne nadležnosti Odbora.
6. Odbor poduzima sve napore kako bi svoje preporuke usvojio konsenzusom. Ako su u postizanje konsenzusa uloženi svi napori, a konsenzus nije postignut, kao posljednje rješenje takve se preporuke donose tročetvrtinskom većinom glasova članova koji su prisutni i glasuju uz kvorum od dvije trećine članova.

Članak 16.
Zdravstveni aspekti

1. Stranke se potiče da:
  - (a) promiču razvoj i provedbu strategija i programa za utvrđivanje populacija u opasnosti i njihovu zaštitu, posebno ranjivih skupina, što može uključivati donošenje znanstveno utemeljenih zdravstvenih smjernica koje se odnose na izloženost živi i živim spojevima, postavljanje ciljeva za smanjenje izloženosti živi ako je primjерено, te edukaciju javnosti, uz sudjelovanje sektora javnog zdravstva i drugih uključenih sektora;
  - (b) promiču razvoj i provedbu znanstveno utemeljenih obrazovnih i preventivnih programa o profesionalnoj izloženosti živi i živim spojevima;
  - (c) promiču odgovarajuće zdravstvene usluge prevencije, liječenja i skrbi za skupine stanovnika izložene živi ili živim spojevima; i
  - (d) uspostave i ojačaju, prema potrebi, institucionalne i stručne zdravstvene kapacitete za prevenciju, dijagnostiku, liječenje i praćenje zdravstvenih rizika povezanih s izloženošću živi i živim spojevima.
2. Pri razmatranju pitanja ili aktivnosti povezanih sa zdravljem Konferencija stranaka trebala bi:
  - (a) savjetovati se i surađivati sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, Međunarodnom organizacijom rada i drugim mjerodavnim međuvladinim organizacijama, prema potrebi; i

- (b) promicati suradnju i razmjenu informacija sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, Međunarodnom organizacijom rada te, prema potrebi, drugim mjerodavnim međuvladinim organizacijama.

Članak 17.

Razmjena informacija

1. Svaka stranka olakšava razmjenu:

- (a) znanstvenih, tehničkih, ekonomskih i pravnih informacija o živi i živinim spojevima, uključujući toksikološke, ekotoksikološke i sigurnosne informacije;
- (b) informacija o smanjenju ili ukidanju proizvodnje, uporabe, trgovine, emisija i ispuštanja žive i živinih spojeva;
- (c) informacija o tehnički i ekonomski održivim alternativama za:
  - i. proizvode kojima je dodana živa
  - ii. proizvodne procese u kojima se upotrebljavaju živa ili živini spojevi; i
  - iii. aktivnosti i procese iz kojih se emitiraju ili ispuštaju živa ili živini spojevi; uključujući informacije o rizicima za zdravlje i okoliš, ekonomskim i socijalnim troškovima i koristima tih alternativa; i
- (d) epidemioloških podataka o zdravstvenim učincima povezanim s izloženošću živi i živinim spojevima, u bliskoj suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i, prema potrebi, drugim mjerodavnim organizacijama.

2. Stranke mogu razmjenjivati podatke iz stavka 1. izravno, preko Tajništva ili, prema potrebi, u suradnji s drugim mjerodavnim organizacijama, uključujući tajništva konvencija za kemikalije i otpad.
3. Tajništvo olakšava suradnju u razmjeni informacija iz ovog članka, kao i suradnju s mjerodavnim organizacijama, uključujući tajništva multilateralnih sporazuma u području okoliša i drugih međunarodnih inicijativa. Uz informacije koje dostavljaju stranke, informacije sadržavaju i podatke međuvladinih i nevladinih organizacija koje raspolažu stručnim znanjem u području žive, kao i stručnih nacionalnih i međunarodnih institucija.
4. Svaka stranka određuje nacionalnu kontaktnu točku za razmjenu informacija na temelju ove Konvencije, uključujući i u odnosu na suglasnost stranaka uvoznica u skladu s člankom 3.
5. Za potrebe ove Konvencije informacije o zdravlju i sigurnosti ljudi i okoliša ne smatraju se povjerljivima. Stranke koje razmjenjuju druge informacije u skladu s ovom Konvencijom štite sve povjerljive informacije u skladu sa zajedničkim dogovorom.

Članak 18.

Informiranje, podizanje svijesti i edukacija javnosti

1. Svaka stranka u okviru svojih mogućnosti promiče i olakšava:

- (a) pružanje javnosti dostupnih informacija o:
  - i. učincima žive i živinih spojeva na zdravlje i okoliš;
  - ii. alternativama živi i živim spojevima;

- iii. temama utvrđenima u članku 17. stavku 1.;
  - iv. rezultatima svojih aktivnosti istraživanja i razvoja te rezultatima praćenja na temelju članka 19.; i
  - v. aktivnostima u svrhu ispunjavanja obveza iz ove Konvencije;
- (b) edukaciju, osposobljavanje i podizanje svijesti javnosti u pogledu učinaka izloženosti živi i živim spojevima na zdravlje ljudi i okoliš, u suradnji s mjerodavnim međuvladinim i nevladinim organizacijama te ranjivim skupinama stanovništva, prema potrebi.
2. Svaka se stranka koristi postojećim mehanizmima ili razmatra razvoj mehanizama, kao što su registri ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari ako su primjenjivi, za prikupljanje i širenje informacija o svojim procjenama godišnjih količina žive i živinih spojeva koji se emitiraju, ispuštaju ili zbrinjavaju zbog ljudskih aktivnosti.

Članak 19.

Istraživanja, razvoj i praćenje

1. Uzimajući u obzir svoje prilike i kapacitete, stranke nastoje surađivati na razvoju i poboljšanju:
  - (a) popisa uporabe i potrošnje te antropogenih emisija u zrak i ispuštanja u vodu i zemljište žive i živinih spojeva;
  - (b) modeliranja i geografski reprezentativnog praćenja razina žive i živinih spojeva u ranjivim skupinama stanovništva te u okolišu, uključujući i biotičke skupine kao što su ribe, morski sisavci, morske kornjače i ptice, kao i suradnje na prikupljanju i razmjeni relevantnih i odgovarajućih uzoraka;

- (c) procjene učinka žive i živinih spojeva na zdravlje ljudi i okoliš, uz društvene, ekonomske i kulturne učinke, a posebno u odnosu na ranjive skupine stanovništva;
  - (d) usklađenih metodologija za aktivnosti koje se poduzimaju na temelju točaka (a), (b) i (c);
  - (e) informacija o ekološkom ciklusu, prijenosu (uključujući dalekosežni prijenos i taloženje), transformaciji i konačnom stanju žive i živinih spojeva u različitim ekosustavima, vodeći pritom računa o razlici između antropogenih i prirodnih emisija i ispuštanja žive te ponovne mobilizacije žive iz povijesnih naslaga;
  - (f) informacija o trgovini živom i živim spojevima te proizvodima kojima je dodana živa; i
  - (g) informacija i istraživanja o tehničkoj i ekonomskoj dostupnosti proizvoda i procesa koji ne sadržavaju živu odnosno u kojima se ne upotrebljava živa, te o najboljim raspoloživim tehnikama i najboljim postupcima zaštite okoliša za smanjenje i praćenje emisija i ispuštanja žive i živinih spojeva.
2. Stranke bi, prema potrebi, trebale nastaviti razvijati postojeće mreže za praćenje i istraživačke programe tijekom provedbe aktivnosti utvrđenih u stavku 1.

Članak 20.

Provedbeni planovi

1. Svaka stranka može nakon početne procjene izraditi i provesti provedbeni plan za ispunjavanje obveza iz ove Konvencije, uzimajući u obzir nacionalne prilike. Svaki takav plan dostavlja se Tajništvu čim bude izrađen.

2. Svaka stranka može preispitati i ažurirati svoj provedbeni plan, uzimajući u obzir nacionalne prilike i pozivajući se na smjernice Konferencije stranaka te druge mjerodavne smjernice.
3. Prilikom provedbe aktivnosti iz stavaka 1. i 2. stranke bi se trebale savjetovati s nacionalnim dionicima kako bi se olakšala izrada, provedba, preispitivanje i ažuriranje vlastitih provedbenih planova.
4. Stranke mogu i koordinirati regionalne planove radi olakšavanja provedbe ove Konvencije.

Članak 21.

Izvješćivanje

1. Svaka stranka preko Tajništva izvješćuje Konferenciju stranaka o mjerama koje je poduzela za provedbu odredaba ove Konvencije te o djelotvornosti tih mjera i mogućim izazovima u ispunjavanju ciljeva Konvencije.
2. Svaka stranka u svoje izvješće uključuje informacije koje se zahtijevaju u člancima 3., 5., 7., 8. i 9. ove Konvencije.
3. Konferencija stranaka na svojem prvom sastanku odlučuje o rokovima i obliku izvješćivanja koje stranke trebaju poštovati, uzimajući u obzir poželjnost usklađivanja s izvješćivanjem u okvirima drugih mjerodavnih konvencija o kemikalijama i otpadu.

Članak 22.
Ocjena djelotvornosti

1. Konferencija stranaka počinje ocjenjivati djelotvornost ove Konvencije najkasnije šest godina nakon datuma stupanja Konvencije na snagu te periodično nakon toga, u vremenskim razmacima koje sama odredi.
2. Radi lakšeg ocjenjivanja Konferencija stranaka na svojem prvom sastanku pokreće uspostavu aranžmana za osiguravanje usporedivih podataka dobivenih praćenjem prisutnosti i kretanja žive i živinih spojeva u okolišu, kao i trendova razine žive i živinih spojeva uočenih u biotičkim skupinama i ranjivim skupinama stanovništva.
3. Ocjenjivanje se provodi na temelju dostupnih znanstvenih, okolišnih, tehničkih, finansijskih i ekonomskih podataka, uključujući:
  - (a) izvješća i druge informacije o praćenju dostavljene Konferenciji stranaka u skladu sa stavkom 2.;
  - (b) izvješća podnesena u skladu s člankom 21.;
  - (c) informacije i preporuke dostavljene u skladu s člankom 15.; i
  - (d) izvješća i druge relevantne informacije o funkciranju aranžmana finansijske pomoći, prijenosa tehnologije i izgradnje kapaciteta uspostavljenih na temelju ove Konvencije.

Članak 23.
Konferencija stranaka

1. Ovime se uspostavlja Konferencija stranaka.
2. Prvi sastanak Konferencije stranaka saziva izvršni direktor Programa Ujedinjenih naroda za okoliš najkasnije godinu dana nakon stupanja na snagu ove Konvencije. Nakon toga se redovni sastanci Konferencije stranaka održavaju redovito u vremenskim razmacima o kojima će odlučiti Konferencija.
3. Izvanredni sastanci Konferencije stranaka održavaju se kada Konferencija ocijeni da je to potrebno, odnosno na pisani zahtjev bilo koje stranke pod uvjetom da ga, u roku od šest mjeseci nakon što je Tajništvo obavijestilo stranke o zahtjevu, podrži najmanje trećina stranaka.
4. Konferencija stranaka na svojem prvom sastanku konsenzusom utvrđuje i donosi poslovnik i finansijska pravila za sebe i svoja pomoćna tijela, kao i finansijske odredbe kojima se uređuje rad Tajništva.
5. Konferencija stranaka sve vrijeme preispituje i ocjenjuje provedbu ove Konvencije. Ona obavlja zadaće koje su joj dodijeljene ovom Konvencijom i s tim ciljem:
  - (a) uspostavlja pomoćna tijela koja smatra potrebnima za provedbu ove Konvencije;
  - (b) surađuje, ako je primjereno, s nadležnim međunarodnim organizacijama te međuvladinim i nevladinim tijelima;
  - (c) redovito preispituje sve informacije koje se njoj i Tajništvu dostavljaju u skladu s člankom 21.;

- (d) razmatra sve preporuke koje joj podnosi Odbor za provedbu i usklađenost;
  - (e) razmatra i poduzima sve dodatne aktivnosti koje bi mogle biti potrebne za postizanje ciljeva ove Konvencije; i
  - (f) preispituje priloge A i B u skladu s člancima 4. i 5.
6. Ujedinjeni narodi, njihove specijalizirane agencije i Međunarodna agencija za atomsku energiju, kao i bilo koja država koja nije stranka ove Konvencije, mogu biti zastupljeni na sastancima Konferencije stranaka kao promatrači. Svako tijelo ili agencija, nacionalno ili međunarodno, vladino ili nevladino, koje je stručno za pitanja obuhvaćena ovom Konvencijom te je obavijestilo Tajništvo o svojoj želji da bude zastupljeno na sastanku Konferencije stranaka kao promatrač, može biti zastupljeno, osim ako tome prigovori najmanje jedna trećina prisutnih stranaka. Pristup i sudjelovanje promatrača podliježe odredbama poslovnika koji je donijela Konferencija stranaka.

Članak 24.

Tajništvo

1. Ovime se uspostavlja Tajništvo.
2. Zadaće su Tajništva sljedeće:
  - (a) pripremanje sastanaka Konferencije stranaka i njezinih pomoćnih tijela i pružanje usluga koje su im potrebne;
  - (b) pomaganje strankama pri provedbi ove Konvencije, na zahtjev, osobito strankama koje su zemlje u razvoju i strankama s gospodarstvima u tranziciji;

- (c) koordiniranje, prema potrebi, s tajništvima mjerodavnih međunarodnih tijela, posebno drugih konvencija o kemikalijama i otpadu;
  - (d) pomaganje strankama pri razmjeni informacija koje se odnose na provedbu ove Konvencije;
  - (e) pripremanje i dostavljanje strankama periodičnih izvješća koja se temelje na informacijama dobivenima u skladu s člancima 15. i 21. i drugim dostupnim informacijama;
  - (f) sklapanje, prema općim smjernicama Konferencije stranaka, takvih administrativnih i ugovornih aranžmana kakvi mogu biti potrebni za djelotvorno obavljanje njegovih zadaća; i
  - (g) obavljanje drugih zadaća tajništva navedenih u ovoj Konvenciji te drugih zadaća koje Konferencija stranaka može odrediti.
3. Zadaće tajništva za ovu Konvenciju obavlja izvršni direktor Programa Ujedinjenih naroda za okoliš, osim ako Konferencija stranaka tročetvrtinskom većinom stranaka koje su prisutne i glasuju odluči zadaće tajništva povjeriti nekoj drugoj međunarodnoj organizaciji ili većem broju njih.
4. U dogovoru s odgovarajućim međunarodnim tijelima Konferencija stranaka može predvidjeti pojačanu suradnju i koordinaciju između Tajništva i tajništava drugih konvencija o kemikalijama i otpadu. U dogovoru s odgovarajućim međunarodnim tijelima Konferencija stranaka može donijeti dodatne smjernice o tom pitanju.

Članak 25.

Rješavanje sporova

1. Stranke nastoje riješiti svaki međusobni spor povezan s tumačenjem ili primjenom ove Konvencije pregovorima ili drugim mirnim sredstvima prema vlastitom izboru.

2. Pri ratifikaciji, prihvatu i odobrenju ove Konvencije ili pristupu ovoj Konvenciji, ili u bilo kojem trenutku nakon toga, stranka koja nije organizacija regionalne ekonomski integracije može u pisanom instrumentu koji dostavi depozitaru izjaviti da u pogledu svakog mogućeg spora o tumačenju ili primjeni ove Konvencije priznaje jedno ili oba sljedeća sredstva rješavanja sporova kao obvezne u odnosu na bilo koju drugu stranku koja prihvata istu obvezu:
  - (a) arbitražu u skladu s postupkom utvrđenim u dijelu I. Priloga E;
  - (b) pokretanje spora pred Međunarodnim sudom.
3. Stranka koja je organizacija regionalne ekonomski integracije može dati izjavu s jednakim učinkom u odnosu na arbitražu u skladu sa stavkom 2.
4. Izjava dana u skladu sa stavkom 2. ili 3. ostaje na snazi do prestanka njezina važenja u skladu s njezinim uvjetima ili do isteka roka od tri mjeseca od dana kad se pisana obavijest o njezinu opozivu položi kod depozitara.
5. Prestanak važenja izjave, obavijest o opozivu ili nova izjava ni na koji način ne utječe na postupak koji je u tijeku pred arbitražnim sudom ili Međunarodnim sudom, osim ako se stranke u sporu međusobno dogovore drukčije.
6. Ako stranke u sporu nisu prihvatile isti način rješavanja spora u skladu sa stavkom 2. ili 3. te ako sredstvima spomenutima u stavku 1. nisu uspjele riješiti spor u roku od dvanaest mjeseci nakon obavijesti jedne stranke drugoj stranci o postojanju spora između njih, spor se predaje povjerenstvu za mirenje na zahtjev bilo koje stranke u sporu. Postupak utvrđen u dijelu II. Priloga E primjenjuje se na mirenje u skladu s ovim člankom.

Članak 26.
Izmjene Konvencije

1. Izmjene ove Konvencije može predložiti bilo koja stranka.
2. Izmjene ove Konvencije donose se na sastanku Konferencije stranaka. Tajništvo dostavlja tekst svake predložene izmjene strankama najkasnije šest mjeseci prije sastanka na kojem se ona predlaže za usvajanje. Tajništvo dostavlja predloženu izmjenu i potpisnicima ove Konvencije i na znanje depozitaru.
3. Stranke čine sve što je u njihovoj moći kako bi konsenzusom postigle dogovor o svakoj predloženoj izmjeni ove Konvencije. Ako su u postizanje konsenzusa uloženi svi naporci, a dogovor nije postignut, kao posljednje rješenje izmjena se donosi tročetvrtinskom većinom glasova stranaka koje su prisutne i glasaju.
4. Donesenu izmjenu depozitar dostavlja svim strankama na ratifikaciju, prihvatu ili odobrenje.
5. Depozitar se pisano obavješćuje o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Izmjena donesena u skladu sa stavkom 3. za stranke koje su pristale biti njome obvezane stupa na snagu devedesetog dana od datuma kad su najmanje tri četvrtine stranaka koje su bile stranke u vrijeme donošenja izmjene položile isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Nakon toga izmjena stupa na snagu za sve druge stranke devedesetog dana od datuma na koji te stranke polože svoju ispravu o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju izmjene.

Članak 27.
Donošenje i izmjena priloga

1. Prilozi ovoj Konvenciji čine njezin sastavni dio te, ako nije izričito drukčije određeno, upućivanje na ovu Konvenciju predstavlja istodobno i upućivanje na njezine priloge.
2. Dodatni prilozi doneseni nakon stupanja na snagu ove Konvencije obuhvaćaju isključivo postupovna, znanstvena, tehnička ili administrativna pitanja.
3. Za predlaganje, donošenje i stupanje na snagu dodatnih priloga ovoj Konvenciji primjenjuje se sljedeći postupak:
  - (a) dodatni prilozi predlažu se i donose u skladu s postupkom utvrđenim člankom 26. stavcima od 1. do 3.;
  - (b) svaka stranka koja ne može prihvatiti dodatni prilog o tome pisano obavješće depozitara u roku od godine dana od datuma kada depozitar dostavi obavijest o donošenju tog priloga. Depozitar bez odgode obavješće sve stranke o svakoj takvoj obavijesti koju je primio. Stranka može u svako doba pisano obavijestiti depozitara da povlači prethodnu obavijest o neprihvatanju dodatnog priloga, nakon čega prilog stupa na snagu za tu stranku podložno točki (c); i
  - (c) istekom godine dana od datuma kada depozitar dostavi obavijest o donošenju dodatnog priloga, taj prilog stupa na snagu za sve stranke koje nisu dostavile obavijest o neprihvatanju u skladu s odredbama točke (b).

4. Predlaganje, donošenje i stupanje na snagu izmjena priloga ovoj Konvenciji podliježe istim postupcima kao i predlaganje, donošenje i stupanje na snagu dodatnih priloga Konvenciji, osim što izmjena priloga ne stupa na snagu za stranke koje su dale izjavu u vezi s izmjenom priloga u skladu s člankom 30. stavkom 5., u kojem slučaju svaka takva izmjena za tu stranku stupa na snagu devedesetog dana od datuma na koji je ona kod depozitara položila svoju ispravu o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu u odnosu na tu izmjenu.
5. Ako se dodatni prilog ili izmjena priloga odnosi na izmjenu ove Konvencije, dodatni prilog ili izmjena ne stupaju na snagu dok izmjena Konvencije ne stupa na snagu.

Članak 28.

Glasačka prava

1. Svaka stranka ove Konvencije ima jedan glas, osim u slučajevima predviđenima u stavku 2.
2. U pogledu stvari koje su u njezinoj nadležnosti, organizacija regionalne ekonomske integracije ostvaruje svoje glasačko pravo s brojem glasova jednakim broju svojih država članica koje su stranke ove Konvencije. Ta organizacija ne smije ostvarivati svoje glasačko pravo ako bilo koja od njezinih država članica ostvari svoje glasačko pravo i obrnuto.

Članak 29.

Potpisivanje

Ova je Konvencija otvorena za potpisivanje u Kumamotu u Japanu svim državama i organizacijama regionalne ekonomske integracije 10. i 11. listopada 2013., a nakon toga u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku do 9. listopada 2014.

Članak 30.***Ratifikacija, prihvat, odobrenje ili pristup***

1. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju država i organizacija regionalne ekonomske integracije. Ona je otvorena za pristup državama i organizacijama regionalne ekonomske integracije sljedećeg dana nakon datuma zatvaranja Konvencije za potpisivanje. Isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu polažu se kod depozitara.
2. Na organizaciju regionalne ekonomske integracije koja postane stranka ove Konvencije, a čija nijedna država članica nije stranka, primjenjuju se sve obveze iz Konvencije. Ako su jedna ili više država članica takve organizacije stranke ove Konvencije, organizacija i njezine države članice odlučuju o svojim odgovarajućim nadležnostima u provedbi svojih obveza iz Konvencije. U tim slučajevima organizacija i države članice nisu ovlaštene istodobno ostvarivati prava u skladu s ovom Konvencijom.
3. U svojoj ispravi o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu organizacija regionalne ekonomske integracije navodi opseg svoje nadležnosti u pogledu pitanja koja uređuje ova Konvencija. Svaka takva organizacija o svakoj bitnoj izmjeni opsega svoje nadležnosti obavješćuje depozitara, koji o tome obavješćuje stranke.
4. Svaka država ili organizacija regionalne ekonomske integracije potiče se da pri ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu Tajništvu dostavi informacije o svojim mjerama za provedbu Konvencije.

5. U svojoj ispravi o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu svaka stranka može izjaviti da za nju svaka izmjena priloga stupa na snagu tek nakon polaganja njezine isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu u odnosu na taj prilog.

Članak 31.

Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija stupa na snagu devedesetog dana od datuma polaganja pedesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu.
2. Za svaku državu ili organizaciju regionalne ekomske integracije koja ratificira, prihvati ili odobri ovu Konvenciju ili joj pristupi nakon polaganja pedesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, Konvencija stupa na snagu devedesetog dana od datuma polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu te države ili organizacije regionalne ekomske integracije.
3. Za potrebe stavaka 1. i 2., isprava koju položi organizacija regionalne ekomske integracije ne smatra se dodatnom ispravom u odnosu na isprave koje su položile njezine države članice.

Članak 32.

Rezerve

Na ovu Konvenciju ne mogu se staviti rezerve.

Članak 33.

Povlačenje

1. U bilo kojem trenutku nakon tri godine od datuma stupanja na snagu ove Konvencije za pojedinu stranku, ta stranka može se povući iz Konvencije dostavljanjem pisane obavijesti depozitaru.

2. Svako takvo povlačenje počinje proizvoditi učinke istekom godine dana od datuma na koji depozitar primi obavijest o povlačenju ili na neki kasniji datum koji je naveden u obavijesti o povlačenju.

Članak 34.

Depozitar

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda je depozitar ove Konvencije.

Članak 35.

Vjerodostojni tekstovi

Izvornik ove Konvencije, čiji su tekstovi na arapskom, engleskom, francuskom, kineskom, ruskom i španjolskom jeziku jednako vjerodostojni, polaze se kod depozitara.

U POTVRDU TOGA niže potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Kumamotu, u Japanu, desetog listopada dvije tisuće i trinaeste.

PRILOG A**Proizvodi kojima je dodana živa**

Sljedeći su proizvodi isključeni iz ovog Priloga:

- (a) proizvodi neophodni za civilnu zaštitu i vojne svrhe;
- (b) proizvodi za istraživanje, umjeravanje instrumentarija te za uporabu kao referentni etalon;
- (c) ako ne postoji zamjenska alternativa koja ne sadržava živu, sklopke i releji, hladne katodne fluorescentne žarulje i fluorescentne žarulje s vanjskom elektrodom (CCFL i EEFL) za elektroničke zaslone i mjerni uređaji;
- (d) proizvodi koji se upotrebljavaju u tradicionalnim ili vjerskim obredima; i
- (e) cjepiva koja sadržavaju tiomersal kao konzervans.

Dio I: Proizvodi koji podliježu članku 4. stavku 1.

Proizvodi kojima je dodana živa	Datum nakon kojeg nije dopuštena proizvodnja, uvoz ili izvoz proizvoda (datum ukidanja)
Baterije, osim okruglih plosnatih baterija s cinkom i srebrovim oksidom, u kojima je sadržaj žive < 2 % i okruglih plosnatih cink-zrak baterija, u kojima je sadržaj žive < 2 %	2020.
Sklopke i releji, osim mostova za vrlo precizno mjerjenje kapacitivnosti i gubitaka te visokofrekventnih sklopki RF i releja u instrumentima za praćenje i kontrolu, u kojima je maksimalni sadržaj žive 20 mg po mostu, sklopci ili releju	2020.

Proizvodi kojima je dodana živa	Datum nakon kojeg nije dopuštena proizvodnja, uvoz ili izvoz proizvoda (datum ukidanja)
Kompaktne fluorescentne žarulje (CLF) za opću rasvjetu ≤ 30 W u kojima je sadržaj žive veći od 5 mg po žarulji.	2020.
Linearne fluorescentne žarulje (LFL) za opću rasvjetu: a) tropojasne fosforne < 60 W u kojima je sadržaj žive veći od 5 mg po žarulji; b) halofosfatne fosforne ≤ 40 W u kojima je sadržaj žive veći od 10 mg žive po žarulji	2020.
Visokotlačne živine žarulje (HPMV) za opću rasvjetu	2020.
Živa u fluorescentnim žaruljama s hladnim katodama i fluorescentnim žaruljama s vanjskom elektrodom (CCFL i EEFL) za elektroničke zaslone: a) kratke (≤ 500 mm) u kojima je sadržaj žive veći od 3,5 mg po žarulji b) srednje dužine (> 500 mm i ≤ 1500 mm) u kojima je sadržaj žive veći od 5 mg po žarulji c) dugačke (> 1500 mm) u kojima je sadržaj žive veći od 13 mg po žarulji	2020.
Kozmetički proizvodi (u kojima je sadržaj žive veći od 1 ppm), uključujući sapune i kreme za izbjeljivanje kože, isključujući kozmetičke proizvode za područje oko očiju u kojima se živa upotrebljava kao konzervans, a djelotvorni i sigurni zamjenski konzervansi nisu dostupni ¹	2020.
Pesticidi, biocidi i topički antiseptici	2020.

Proizvodi kojima je dodana živa	Datum nakon kojeg nije dopuštena proizvodnja, uvoz ili izvoz proizvoda (datum ukidanja)
<p>Sljedeći neelektronički mjerni uređaji, osim neelektroničkih mjernih uređaja koji se ugrađuju u veliku opremu ili se upotrebljavaju za precizno mjerjenje, ako ne postoji odgovarajuća alternativa koja ne sadržava živu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) barometri; b) higrometri; c) manometri; d) toplomjeri; e) tlakomjeri. 	2020.

---

¹/Namjera je da kozmetički proizvodi, sapuni i kreme koji živu sadržavaju u tragovima ne budu obuhvaćeni.

Dio II.: Proizvodi koji podliježu članku 4. stavku 3.

Proizvodi kojima je dodana živa	Odredbe
Zubni amalgam	<p>Mjerama koje stranka treba poduzeti kako bi postupno ukinula uporabu zubnog amalgama uzimaju se u obzir nacionalne prilike stranke i mjerodavne međunarodne smjernice te obuhvaćaju dvije ili više mjera sa sljedećeg popisa:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. utvrđivanje nacionalnih ciljeva u prevenciji karijesa i promicanju zdravlja, čime se potreba za dentalnom restauracijom smanjuje na najmanju moguću mjeru; ii. utvrđivanje nacionalnih ciljeva za smanjenje uporabe zubnog amalgama na najmanju moguću mjeru; iii. promicanje uporabe isplativih i klinički učinkovitih alternativa za dentalnu restauraciju koje ne sadržavaju živu; iv. promicanje istraživanja i razvoja kvalitetnih materijala za dentalnu restauraciju koji ne sadržavaju živu; v. poticanje reprezentativnih stručnih organizacija i stomatoloških fakulteta da stomatologe i studente obrazuju i osposobljavaju tako da za dentalnu restauraciju upotrebljavaju alternative koje ne sadržavaju živu i da promiču najbolju praksu upravljanja; vi. odvraćanje od sklapanja polica i programa osiguranja u kojima se daje prednost uporabi zubnog amalgama u odnosu na dentalnu restauraciju koja ne sadržava živu; vii. poticanje polica i programa osiguranja u kojima se daje prednost uporabi kvalitetnih alternativa za dentalnu restauraciju u odnosu na zubni amalgam; viii. ograničavanje uporabe zubnog amalgama na amalgam u kapsulama; ix. promicanje primjene najboljih postupaka zaštite okoliša u stomatološkim ustanovama s ciljem smanjenja ispuštanja žive i živinih spojeva u vodu ili na zemljište.

PRILOG B**Proizvodni procesi u kojima se upotrebljava živa ili živini spojevi****Dio I.: Proizvodi koji podliježu članku 5. stavku 2.**

Proizvodni procesi u kojima se upotrebljava živa ili živini spojevi	Datum ukidanja
Proizvodnja klornih lužina	2025.
Proizvodnja acetaldehida u kojoj se živa i živini spojevi upotrebljavaju kao katalizator	2018.

Dio II.: Proizvodi koji podliježu članku 5. stavku 3.

Proces u kojem se upotrebljava živa	Odredbe
Proizvodnja vinil klorid monomera	Mjere koje stranke trebaju poduzeti uključuju, ali nisu ograničene na: i. smanjenje uporabe žive po jedinici proizvodnje do 2020. za 50 posto u odnosu na uporabu 2010.; ii. promicanje mjera za smanjenje ovisnosti o živi iz primarnog rudarenja; iii. poduzimanje mjera za smanjenje emisija i ispuštanja žive u okoliš; iv. podršku istraživanju i razvoju katalizatora koji ne sadržavaju živu i procesa u kojima se ne upotrebljava živa; v. zabranu uporabe žive pet godina nakon što Konferencija stranaka utvrđi da su katalizatori koji ne sadržavaju živu za postojeće procese postali tehnički i ekonomski izvedivi; vi. izvješćivanje Konferencije stranaka o naporima koje stranke poduzimaju za razvoj i/ili utvrđivanje alternativa i postupno ukidanje uporabe žive u skladu s člankom 21.

Proces u kojem se upotrebljava živa	Odredbe
Natrijev ili kalijev metilat ili etilat	<p>Mjere koje stranke trebaju poduzeti uključuju, ali nisu ograničene na:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. poduzimanje mjera za smanjenje uporabe žive s ciljem što bržeg ukidanja, a najkasnije 10 godina od stupanja na snagu ove Konvencije; ii. smanjenje emisija i ispuštanja žive po jedinici proizvodnje do 2020. za 50 posto u odnosu na 2010.; iii. zabranu uporabe novoproizvedene žive iz primarnog rudarenja; iv. podršku istraživanju i razvoju procesa u kojima se ne upotrebljava živa; v. zabranu uporabe žive pet godina nakon što Konferencija stranaka utvrdi da su procesi u kojima se ne upotrebljava živa postali tehnički i ekonomski izvedivi; vi. izyješćivanje Konferencije stranaka o naporima koje stranke poduzimaju za razvoj i/ili utvrđivanje alternativa i postupno ukidanje uporabe žive u skladu s člankom 21.

Proces u kojem se upotrebljava živa	Odredbe
Proizvodnja poliuretana upotrebom katalizatora koji sadržavaju živu	<p>Mjere koje stranke trebaju poduzeti uključuju, ali nisu ograničene na:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. poduzimanje mjera za smanjenje uporabe žive s ciljem što bržeg ukidanja, a najkasnije 10 godina od stupanja na snagu ove Konvencije; ii. poduzimanje mjera za smanjenje ovisnosti o živi iz primarnog rudarenja žive; iii. poduzimanje mjera za smanjenje emisija i ispuštanja žive u okoliš; iv. poticanje istraživanja i razvoja katalizatora koji ne sadržavaju živu i procesa u kojima se ne upotrebljava živa; v. izvješćivanje Konferencije stranaka o naporima koje stranke poduzimaju za razvoj i/ili utvrđivanje alternativa i postupno ukidanje uporabe žive u skladu s člankom 21. <p>Članak 5. stavak 6. ne primjenjuje se na ovaj proizvodni proces.</p>

PRILOG C

Tradicionalno rudarenje zlata i rudarenje zlata u malom opsegu

Nacionalni akcijski planovi

1. Svaka stranka koja podliježe odredbama članka 7. stavka 3. u svoj nacionalni akcijski plan uključuje:
  - (a) nacionalne ciljeve i ciljeve smanjenja;
  - (b) mjere namijenjene ukidanju:
    - i. amalgamacije cijelokupne izvađene rude;
    - ii. otvorenog spaljivanja amalgama ili obrađenog amalgama;
    - iii. spaljivanja amalgama u stambenim područjima; i
    - iv. izluživanja cijanidom sedimenta, rude ili mulja u koje je dodana živa bez prethodnog uklanjanja žive;
  - (c) korake za pojednostavnjivanje formalizacije ili regulacije sektora tradicionalnog rudarenja zlata i rudarenja zlata u malom opsegu;
  - (d) početne procjene količine žive koja se upotrebljava i načina rada u sektoru tradicionalnog rudarenja i obrade zlata te rudarenja i obrade zlata u malom opsegu na njezinu državnom području;
  - (e) strategije za poticanje smanjenja emisija i ispuštanja žive te izloženosti živi pri tradicionalnom rudarenju i obradi zlata te rudarenju i obradi zlata u malom opsegu, uključujući i metode u kojima se ne upotrebljava živa;

- (f) strategije za upravljanje trgovinom i sprečavanje preusmjeravanja žive i živinih spojeva iz stranih i domaćih izvora za uporabu u tradicionalnom rudarenju i obradi zlata te rudarenju i obradi zlata u malom opsegu;
- (g) strategije za uključivanje dionika u provedbu i nastavak izrade nacionalnog akcijskog plana;
- (h) strategiju javnog zdravstva o izloženosti rudara u sektoru tradicionalnog rudarenja zlata i rudarenja zlata u malom opsegu te njihovih zajednica živi. Takva bi strategija trebala, između ostalog, uključivati prikupljanje zdravstvenih podataka, osposobljavanje zdravstvenih radnika i podizanje svijesti preko zdravstvenih ustanova;
- (i) strategije za sprečavanje izloženosti ranjivih skupina stanovništva, posebno djece i žena u reproduktivnoj dobi, a osobito trudnica, živi koja se upotrebljava u sektoru tradicionalnog rudarenja zlata i rudarenja zlata u malom opsegu;
- (j) strategije za pružanje informacija rudarima u sektoru tradicionalnog rudarenja zlata i rudarenja zlata u malom opsegu te pogodjenim zajednicama; i
- (k) program provedbe nacionalnog akcijskog plana.

2. Svaka stranka može u svoj nacionalni akcijski plan uključiti dodatne strategije za postizanje svojih ciljeva, uključujući uporabu ili uvođenje standarda za tradicionalno rudarenje zlata i rudarenje zlata u malom opsegu bez uporabe žive, te tržišne mehanizme ili marketinške alate.

PRILOG D**Popis točkastih izvora emisija žive i živinih spojeva u atmosferu**

Kategorija točkastih izvora:

elektrane na ugljen;

industrijski kotlovi na ugljen;

procesi taljenja i pečenja koji se upotrebljavaju u proizvodnji obojenih metala;^{1/}

postrojenja za spaljivanje otpada;

pogoni za proizvodnju cementnog klinkera.

---

^{1/} Za potrebe ovog Priloga pojam „obojeni metali“ odnosi se na olovo, cink, bakar i industrijsko zlato.

PRILOG E**Arbitražni postupak i postupak mirenja****Dio I.: Arbitražni postupak**

Arbitražni postupak za potrebe članka 25. stavka 2. točke (a) ove Konvencije jest kako slijedi:

Članak 1.

1. Stranka može pokrenuti arbitražni postupak skladu s člankom 25. ove Konvencije pisanom obaviješću upućenom drugoj stranci ili strankama u sporu. Uz obavijest se dostavlja tužbeni zahtjev sa svim popratnim dokumentima. U obavijesti se navode predmet arbitraže i posebno članci ove Konvencije čije su tumačenje ili primjena sporni.
2. Stranka tužiteljica obavješće Tajništvo da upućuje spor na arbitražu u skladu s člankom 25. ove Konvencije. Uz obavijest se dostavlja pisana obavijest stranke tužiteljice, tužbeni zahtjev i popratni dokumenti iz prethodnog stavka 1. Tajništvo tako primljene informacije prosljeđuje svim strankama.

Članak 2.

1. Ako se spor upućuje na arbitražu u skladu s prethodnim člankom 1., uspostavlja se arbitražni sud. On se sastoji od tri člana.

2. Svaka strana u sporu imenuje jednog arbitra, a tako imenovana dva arbitra sporazumno imenuju trećeg arbitra koji je predsjednik suda. U sporu između više od dviju stranaka, stranke s istim interesom zajednički i sporazumno imenuju jednog arbitra. Predsjednik suda ne smije biti državljanin nijedne od stranaka u sporu, ni imati svoje uobičajeno mjesto boravka na državnom području bilo koje od tih stranaka, niti biti zaposlenik bilo koje od njih, ni prethodno se baviti predmetnim slučajem u bilo kojem drugom svojstvu.

3. Sva upražnjena mjesta popunjavaju se kako je propisano za prvotno imenovanje.

Članak 3.

1. Ako jedna od stranaka u sporu ne imenuje arbitra u roku od dva mjeseca od datuma na koji je tuženik primio obavijest o arbitraži, druga stranka može o tome obavijestiti glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, koji provodi imenovanje u roku od sljedeća dva mjeseca.

2. Ako predsjednik arbitražnog suda ne bude imenovan u roku od dva mjeseca od datuma imenovanja drugog arbitra, glavni tajnik Ujedinjenih naroda na zahtjev stranke imenuje predsjednika u roku od sljedeća dva mjeseca.

Članak 4.

Arbitražni sud donosi odluke u skladu s odredbama ove Konvencije i međunarodnim pravom.

Članak 5.

Ako se stranke u sporu ne dogovore drukčije, arbitražni sud donosi svoj poslovnik.

Članak 6.

Arbitražni sud može, na zahtjev jedne od stranaka u sporu, preporučiti neophodne privremene mjere zaštite.

Članak 7.

Stranke u sporu dužne su omogućiti rad arbitražnom sudu te posebno, koristeći sva raspoloživa sredstva:

- (a) predati sudu sve mjerodavne dokumente, podatke i sredstva; i
- (b) omogućiti sudu, ako je potrebno, pozivanje svjedoka ili stručnjaka i prikupljanje njihovih iskaza.

Članak 8.

Stranke u sporu i arbitri dužni su štititi povjerljivost svih podataka ili dokumenata koje tijekom postupka pred arbitražnim sudom prime kao povjerljive.

Članak 9.

Ako arbitražni sud ne odluči drukčije zbog posebnih okolnosti slučaja, troškove arbitražnog suda stranke u sporu snose u jednakom omjeru. Sud vodi evidenciju o svim svojim troškovima i strankama dostavlja konačni obračun.

Članak 10.

Stranka koja u predmetu spora ima interes pravne prirode na koji odluka može utjecati može se uključiti u postupak uz suglasnost arbitražnog suda.

Članak 11.

Arbitražni sud može razmotriti protutužbe koje proizlaze izravno iz predmeta spora i o njima odlučiti.

Članak 12.

Odluke arbitražnog suda o postupku i o meritumu donose se većinom glasova njegovih članova.

Članak 13.

1. Ako se jedna od stranaka u sporu ne pojavi pred arbitražnim sudom ili ne iznese svoju obranu, druga stranka može zahtijevati od suda da nastavi postupak i doneše odluku. Izostanak stranke ili njezine obrane nije prepreka provedbi postupka.
2. Prije donošenja konačne odluke arbitražni se sud mora uvjeriti da je zahtjev dovoljno činjenično i pravno utemeljen.

Članak 14.

Arbitražni sud donosi svoju konačnu odluku u roku od pet mjeseci od datuma na koji je u potpunosti sastavljen, osim ako smatra potrebnim da se rok produži za određeno razdoblje koje ne smije trajati dulje od pet mjeseci.

Članak 15.

Konačna odluka arbitražnog suda ograničena je na predmet spora i u njoj se navode razlozi na kojima se temelji. Ona sadržava imena članova koji su sudjelovali i datum konačne odluke. Svaki član suda može konačnoj odluci priložiti izdvojeno ili suprotno mišljenje.

Članak 16.

Konačna odluka obvezujuća je za stranke u sporu. Tumačenje ove Konvencije izneseno u konačnoj odluci obvezujuće je i za stranku koja se uključila u postupak u skladu s prethodnim člankom 10. u mjeri u kojoj se ono odnosi na pitanja u pogledu kojih se ta stranka uključila. Protiv konačne odluke ne postoji mogućnost žalbe, osim ako su se stranke u sporu unaprijed dogovorile o žalbenom postupku.

Članak 17.

Svako neslaganje koje bi se moglo pojaviti između stranaka koje konačna odluka obvezuje u skladu s prethodnim člankom 16. u pogledu tumačenja ili načina provedbe te konačne odluke bilo koja od njih može podnijeti na odlučivanje arbitražnom sudu koji je odluku donio.

Dio II.: Postupak mirenja

Postupak mirenja za potrebe članka 25. stavka 6. ove Konvencije jest kako slijedi:

Članak 1.

Zahtjev stranke u sporu za osnivanje povjerenstva za mirenje u skladu sa člankom 25. stavkom 6. ove Konvencije dostavlja se u pisanim obliku Tajništvu, uz dostavu kopije drugoj stranci ili strankama u sporu. Tajništvo odmah o tome obavješćuje sve stranke.

Članak 2.

1. Ako se stranke u sporu ne dogovore drukčije, povjerenstvo za mirenje sastoji se od tri člana, pri čemu svaka od dotičnih stranaka imenuje po jednoga, a ti članovi zajednički biraju predsjednika povjerenstva.
2. U sporovima između više od dviju stranaka, stranke koje imaju isti interes zajednički i sporazumno imenuju svojeg člana.

Članak 3.

Ako stranke u sporu ne obave bilo koje imenovanje u roku od dva mjeseca od datuma na koji je Tajništvo primilo pisani zahtjev iz prethodnog članka 1., glavni tajnik Ujedinjenih naroda na zahtjev bilo koje stranke provodi to imenovanje u roku od sljedeća dva mjeseca.

Članak 4.

Ako predsjednik povjerenstva za mirenje ne bude izabran u roku od dva mjeseca od imenovanja drugog člana povjerenstva, glavni tajnik Ujedinjenih naroda na zahtjev bilo koje stranke u sporu imenuje predsjednika u roku od sljedeća dva mjeseca.

Članak 5.

Povjerenstvo za mirenje pomaže strankama u sporu na neovisan i nepristran način u njihovu nastojanju da postignu mirno rješenje spora.

Članak 6.

1. Povjerenstvo za mirenje može provoditi postupak mirenja na način koji smatra prikladnim, u potpunosti uzimajući u obzir okolnosti slučaja i stavove koje stranke u sporu mogu iznijeti, uključujući i svaki zahtjev za brzo rješenje. Povjerenstvo prema potrebi može donijeti svoj poslovnik ako se stranke ne dogovore drukčije.
2. Povjerenstvo za mirenje može u bilo kojem trenutku tijekom postupka davati prijedloge ili preporuke za rješavanje spora.

Članak 7.

Stranke u sporu surađuju s povjerenstvom za mirenje. One posebno nastoje ispuniti zahtjeve povjerenstva za mirenje povezane s dostavljanjem pisanih materijala, pribavljanjem dokaza i sudjelovanjem na sastancima. Stranke i članovi povjerenstva za mirenje dužni su štititi povjerljivost svih podataka ili dokumenata koje tijekom postupka pred povjerenstvom prime kao povjerljive.

Članak 8.

Povjerenstvo za mirenje odluke donosi većinom glasova svojih članova.

Članak 9.

Ako spor nije već riješen, povjerenstvo za mirenje podnosi izvješće s preporukama za rješavanje spora najkasnije dvanaest mjeseci nakon što je povjerenstvo u potpunosti sastavljeno, koje stranke u sporu razmatraju u dobroj vjeri.

Članak 10.

U slučaju bilo kakvog neslaganja povjerenstvo za mirenje sâmo odlučuje ima li nadležnost za razmatranje predmeta koji mu je upućen.

Članak 11.

Troškove povjerenstva za mirenje stranke u sporu snose u jednakom omjeru ako se ne dogovore drukčije. Povjerenstvo vodi evidenciju o svim svojim troškovima i strankama dostavlja konačni obračun.

Minamata Convention on Mercury

The Parties to this Convention,

Recognizing that mercury is a chemical of global concern owing to its long-range atmospheric transport, its persistence in the environment once anthropogenically introduced, its ability to bioaccumulate in ecosystems and its significant negative effects on human health and the environment,

Recalling decision 25/5 of 20 February 2009 of the Governing Council of the United Nations Environment Programme to initiate international action to manage mercury in an efficient, effective and coherent manner,

Recalling paragraph 221 of the outcome document of the United Nations Conference on Sustainable Development "The future we want", which called for a successful outcome of the negotiations on a global legally binding instrument on mercury to address the risks to human health and the environment,

Recalling the United Nations Conference on Sustainable Development's reaffirmation of the principles of the Rio Declaration on Environment and Development, including, *inter alia*, common but differentiated responsibilities, and acknowledging States' respective circumstances and capabilities and the need for global action,

Aware of the health concerns, especially in developing countries, resulting from exposure to mercury of vulnerable populations, especially women, children, and, through them, future generations,

Noting the particular vulnerabilities of Arctic ecosystems and indigenous communities because of the biomagnification of mercury and contamination of traditional foods, and concerned about indigenous communities more generally with respect to the effects of mercury,

Recognizing the substantial lessons of Minamata Disease, in particular the serious health and environmental effects resulting from the mercury pollution, and the need to ensure proper management of mercury and the prevention of such events in the future,

Stressing the importance of financial, technical, technological, and capacity-building support, particularly for developing countries, and countries with economies in transition, in order to strengthen national capabilities for the management of mercury and to promote the effective implementation of the Convention,

Recognizing also the activities of the World Health Organization in the protection of human health related to mercury and the roles of relevant multilateral environmental agreements, especially the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal and the Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade,

Recognizing that this Convention and other international agreements in the field of the environment and trade are mutually supportive,

Emphasizing that nothing in this Convention is intended to affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement,

Understanding that the above recital is not intended to create a hierarchy between this Convention and other international instruments,

Noting that nothing in this Convention prevents a Party from taking additional domestic measures consistent with the provisions of this Convention in an effort to protect human health and the environment from exposure to mercury in accordance with that Party's other obligations under applicable international law,

Have agreed as follows:

Article 1***Objective***

The objective of this Convention is to protect the human health and the environment from anthropogenic emissions and releases of mercury and mercury compounds.

Article 2***Definitions***

For the purposes of this Convention:

- (a) "Artisanal and small-scale gold mining" means gold mining conducted by individual miners or small enterprises with limited capital investment and production;
- (b) "Best available techniques" means those techniques that are the most effective to prevent and, where that is not practicable, to reduce emissions and releases of mercury to air, water and land and the impact of such emissions and releases on the environment as a whole, taking into account economic and technical considerations for a given Party or a given facility within the territory of that Party. In this context:
  - (i) "Best" means most effective in achieving a high general level of protection of the environment as a whole;
  - (ii) "Available" techniques means, in respect of a given Party and a given facility within the territory of that Party, those techniques developed on a scale that allows implementation in a relevant industrial sector under economically and technically viable conditions, taking into consideration the costs and benefits, whether or not those techniques are used or developed within the territory of that Party, provided that they are accessible to the operator of the facility as determined by that Party; and

- (iii) "Techniques" means technologies used, operational practices and the ways in which installations are designed, built, maintained, operated and decommissioned;
- (c) "Best environmental practices" means the application of the most appropriate combination of environmental control measures and strategies;
- (d) "Mercury" means elemental mercury (Hg(0), CAS No. 7439-97-6);
- (e) "Mercury compound" means any substance consisting of atoms of mercury and one or more atoms of other chemical elements that can be separated into different components only by chemical reactions;
- (f) "Mercury-added product" means a product or product component that contains mercury or a mercury compound that was intentionally added;
- (g) "Party" means a State or regional economic integration organization that has consented to be bound by this Convention and for which the Convention is in force;
- (h) "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote at a meeting of the Parties;
- (i) "Primary mercury mining" means mining in which the principal material sought is mercury;
- (j) "Regional economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States of a given region to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention; and

(k) "Use allowed" means any use by a Party of mercury or mercury compounds consistent with this Convention, including, but not limited to, uses consistent with Articles 3, 4, 5, 6 and 7.

Article 3

Mercury supply sources and trade

1. For the purposes of this Article:

- (a) References to "mercury" include mixtures of mercury with other substances, including alloys of mercury, with a mercury concentration of at least 95 per cent by weight; and
- (b) "Mercury compounds" means mercury (I) chloride (known also as calomel), mercury (II) oxide, mercury (II) sulphate, mercury (II) nitrate, cinnabar and mercury sulphide.

2. The provisions of this Article shall not apply to:

- (a) Quantities of mercury or mercury compounds to be used for laboratory-scale research or as a reference standard; or
- (b) Naturally occurring trace quantities of mercury or mercury compounds present in such products as non-mercury metals, ores, or mineral products, including coal, or products derived from these materials, and unintentional trace quantities in chemical products; or
- (c) Mercury-added products.

3. Each Party shall not allow primary mercury mining that was not being conducted within its territory at the date of entry into force of the Convention for it.

4. Each Party shall only allow primary mercury mining that was being conducted within its territory at the date of entry into force of the Convention for it for a period of up to fifteen years after that date. During this period, mercury from such mining shall only be used in manufacturing of mercury-added products in accordance with Article 4, in manufacturing processes in accordance with Article 5, or be disposed in accordance with Article 11, using operations which do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses.

5. Each Party shall:

- (a) Endeavour to identify individual stocks of mercury or mercury compounds exceeding 50 metric tons, as well as sources of mercury supply generating stocks exceeding 10 metric tons per year, that are located within its territory;
- (b) Take measures to ensure that, where the Party determines that excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities is available, such mercury is disposed of in accordance with the guidelines for environmentally sound management referred to in paragraph 3 (a) of Article 11, using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses.

6. Each Party shall not allow the export of mercury except:

- (a) To a Party that has provided the exporting Party with its written consent, and only for the purpose of:
  - (i) A use allowed to the importing Party under this Convention; or
  - (ii) Environmentally sound interim storage as set out in Article 10; or

(b) To a non-Party that has provided the exporting Party with its written consent, including certification demonstrating that:

- (i) The non-Party has measures in place to ensure the protection of human health and the environment and to ensure its compliance with the provisions of Articles 10 and 11; and
- (ii) Such mercury will be used only for a use allowed to a Party under this Convention or for environmentally sound interim storage as set out in Article 10.

7. An exporting Party may rely on a general notification to the Secretariat by the importing Party or non-Party as the written consent required by paragraph 6. Such general notification shall set out any terms and conditions under which the importing Party or non-Party provides its consent. The notification may be revoked at any time by that Party or non-Party. The Secretariat shall keep a public register of all such notifications.
8. Each Party shall not allow the import of mercury from a non-Party to whom it will provide its written consent unless the non-Party has provided certification that the mercury is not from sources identified as not allowed under paragraph 3 or paragraph 5 (b).
9. A Party that submits a general notification of consent under paragraph 7 may decide not to apply paragraph 8, provided that it maintains comprehensive restrictions on the export of mercury and has domestic measures in place to ensure that imported mercury is managed in an environmentally sound manner. The Party shall provide a notification of such decision to the Secretariat, including information describing its export restrictions and domestic regulatory measures, as well as information on the quantities and countries of origin of mercury imported from non-Parties. The Secretariat shall maintain a public register of all such notifications. The Implementation and Compliance Committee shall review and evaluate any such notifications and supporting information in accordance with Article 15 and may make recommendations, as appropriate, to the Conference of the Parties.

10. The procedure set out in paragraph 9 shall be available until the conclusion of the second meeting of the Conference of the Parties. After that time, it shall cease to be available, unless the Conference of the Parties decides otherwise by simple majority of the Parties present and voting, except with respect to a Party that has provided a notification under paragraph 9 before the end of the second meeting of the Conference of the Parties.
11. Each Party shall include in its reports submitted pursuant to Article 21 information showing that the requirements of this Article have been met.
12. The Conference of the Parties shall at its first meeting provide further guidance in regard to this Article, particularly in regard to paragraphs 5 (a), 6 and 8, and shall develop and adopt the required content of the certification referred to in paragraphs 6 (b) and 8.
13. The Conference of the Parties shall evaluate whether the trade in specific mercury compounds compromises the objective of this Convention and consider whether specific mercury compounds should, by their listing in an additional annex adopted in accordance with Article 27, be made subject to paragraphs 6 and 8.

Article 4
Mercury-added products

1. Each Party shall not allow, by taking appropriate measures, the manufacture, import or export of mercury-added products listed in Part I of Annex A after the phase-out date specified for those products, except where an exclusion is specified in Annex A or the Party has a registered exemption pursuant to Article 6.

2. A Party may, as an alternative to paragraph 1, indicate at the time of ratification or upon entry into force of an amendment to Annex A for it, that it will implement different measures or strategies to address products listed in Part I of Annex A. A Party may only choose this alternative if it can demonstrate that it has already reduced to a de minimis level the manufacture, import, and export of the large majority of the products listed in Part I of Annex A and that it has implemented measures or strategies to reduce the use of mercury in additional products not listed in Part I of Annex A at the time it notifies the Secretariat of its decision to use this alternative. In addition, a Party choosing this alternative shall:

- (a) Report at the first opportunity to the Conference of the Parties a description of the measures or strategies implemented, including a quantification of the reductions achieved;
- (b) Implement measures or strategies to reduce the use of mercury in any products listed in Part I of Annex A for which a de minimis value has not yet been obtained;
- (c) Consider additional measures to achieve further reductions; and
- (d) Not be eligible to claim exemptions pursuant to Article 6 for any product category for which this alternative is chosen.

No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall, as part of the review process under paragraph 8, review the progress and the effectiveness of the measures taken under this paragraph.

3. Each Party shall take measures for the mercury-added products listed in Part II of Annex A in accordance with the provisions set out therein.

4. The Secretariat shall, on the basis of information provided by Parties, collect and maintain information on mercury-added products and their alternatives, and shall make such information publicly available. The Secretariat shall also make publicly available any other relevant information submitted by Parties.
5. Each Party shall take measures to prevent the incorporation into assembled products of mercury-added products the manufacture, import and export of which are not allowed for it under this Article.
6. Each Party shall discourage the manufacture and the distribution in commerce of mercury-added products not covered by any known use of mercury-added products prior to the date of entry into force of the Convention for it, unless an assessment of the risks and benefits of the product demonstrates environmental or human health benefits. A Party shall provide to the Secretariat, as appropriate, information on any such product, including any information on the environmental and human health risks and benefits of the product. The Secretariat shall make such information publicly available.
7. Any Party may submit a proposal to the Secretariat for listing a mercury-added product in Annex A, which shall include information related to the availability, technical and economic feasibility and environmental and health risks and benefits of the non-mercury alternatives to the product, taking into account information pursuant to paragraph 4.
8. No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall review Annex A and may consider amendments to that Annex in accordance with Article 27.
9. In reviewing Annex A pursuant to paragraph 8, the Conference of the Parties shall take into account at least:
  - (a) Any proposal submitted under paragraph 7;

- (b) The information made available pursuant to paragraph 4; and
- (c) The availability to the Parties of mercury-free alternatives that are technically and economically feasible, taking into account the environmental and human health risks and benefits.

Article 5

Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used

- 1. For the purposes of this Article and Annex B, manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used shall not include processes using mercury-added products, processes for manufacturing mercury-added products or processes that process mercury-containing waste.
- 2. Each Party shall not allow, by taking appropriate measures, the use of mercury or mercury compounds in the manufacturing processes listed in Part I of Annex B after the phase-out date specified in that Annex for the individual processes, except where the Party has a registered exemption pursuant to Article 6.
- 3. Each Party shall take measures to restrict the use of mercury or mercury compounds in the processes listed in Part II of Annex B in accordance with the provisions set out therein.
- 4. The Secretariat shall, on the basis of information provided by Parties, collect and maintain information on processes that use mercury or mercury compounds and their alternatives, and shall make such information publicly available. Other relevant information may also be submitted by Parties and shall be made publicly available by the Secretariat.

5. Each Party with one or more facilities that use mercury or mercury compounds in the manufacturing processes listed in Annex B shall:

- (a) Take measures to address emissions and releases of mercury or mercury compounds from those facilities;
- (b) Include in its reports submitted pursuant to Article 21 information on the measures taken pursuant to this paragraph; and
- (c) Endeavour to identify facilities within its territory that use mercury or mercury compounds for processes listed in Annex B and submit to the Secretariat, no later than three years after the date of entry into force of the Convention for it, information on the number and types of such facilities and the estimated annual amount of mercury or mercury compounds used in those facilities. The Secretariat shall make such information publicly available.

6. Each Party shall not allow the use of mercury or mercury compounds in a facility that did not exist prior to the date of entry into force of the Convention for it using the manufacturing processes listed in Annex B. No exemptions shall apply to such facilities.

7. Each Party shall discourage the development of any facility using any other manufacturing process in which mercury or mercury compounds are intentionally used that did not exist prior to the date of entry into force of the Convention, except where the Party can demonstrate to the satisfaction of the Conference of the Parties that the manufacturing process provides significant environmental and health benefits and that there are no technically and economically feasible mercury-free alternatives available providing such benefits.

8. Parties are encouraged to exchange information on relevant new technological developments, economically and technically feasible mercury-free alternatives, and possible measures and techniques to reduce and where feasible to eliminate the use of mercury and mercury compounds in, and emissions and releases of mercury and mercury compounds from, the manufacturing processes listed in Annex B.
9. Any Party may submit a proposal to amend Annex B in order to list a manufacturing process in which mercury or mercury compounds are used. It shall include information related to the availability, technical and economic feasibility and environmental and health risks and benefits of the non-mercury alternatives to the process.
10. No later than five years after the date of entry into force of the Convention, the Conference of the Parties shall review Annex B and may consider amendments to that Annex in accordance with Article 27.
11. In any review of Annex B pursuant to paragraph 10, the Conference of the Parties shall take into account at least:
  - (a) Any proposal submitted under paragraph 9;
  - (b) The information made available under paragraph 4; and
  - (c) The availability for the Parties of mercury-free alternatives which are technically and economically feasible taking into account the environmental and health risks and benefits.

Article 6

Exemptions available to a Party upon request

1. Any State or regional economic integration organization may register for one or more exemptions from the phase-out dates listed in Annex A and Annex B, hereafter referred to as an "exemption", by notifying the Secretariat in writing:
  - (a) On becoming a Party to this Convention; or
  - (b) In the case of any mercury-added product that is added by an amendment to Annex A or any manufacturing process in which mercury is used that is added by an amendment to Annex B, no later than the date upon which the applicable amendment enters into force for the Party.

Any such registration shall be accompanied by a statement explaining the Party's need for the exemption.
2. An exemption can be registered either for a category listed in Annex A or B or for a sub-category identified by any State or regional economic integration organization.
3. Each Party that has one or more exemptions shall be identified in a register. The Secretariat shall establish and maintain the register and make it available to the public.
4. The register shall include:
  - (a) A list of the Parties that have one or more exemptions;
  - (b) The exemption or exemptions registered for each Party; and
  - (c) The expiration date of each exemption.

5. Unless a shorter period is indicated in the register by a Party, all exemptions pursuant to paragraph 1 shall expire five years after the relevant phase-out date listed in Annex A or B.

6. The Conference of the Parties may, at the request of a Party, decide to extend an exemption for five years unless the Party requests a shorter period. In making its decision, the Conference of the Parties shall take due account of:

- (a) A report from the Party justifying the need to extend the exemption and outlining activities undertaken and planned to eliminate the need for the exemption as soon as feasible;
- (b) Available information, including in respect of the availability of alternative products and processes that are free of mercury or that involve the consumption of less mercury than the exempt use; and
- (c) Activities planned or under way to provide environmentally sound storage of mercury and disposal of mercury wastes.

An exemption may only be extended once per product per phase-out date.

7. A Party may at any time withdraw an exemption upon written notification to the Secretariat. The withdrawal of an exemption shall take effect on the date specified in the notification.

8. Notwithstanding paragraph 1, no State or regional economic integration organization may register for an exemption after five years after the phase-out date for the relevant product or process listed in Annex A or B, unless one or more Parties remain registered for an exemption for that product or process, having received an extension pursuant to paragraph 6. In that case, a State or regional economic integration organization may, at the times set out in paragraphs 1 (a) and (b), register for an exemption for that product or process, which shall expire ten years after the relevant phase-out date.

9. No Party may have an exemption in effect at any time after 10 years after the phase-out date for a product or process listed in Annex A or B.

Article 7

Artisanal and small-scale gold mining

1. The measures in this Article and in Annex C shall apply to artisanal and small-scale gold mining and processing in which mercury amalgamation is used to extract gold from ore.
2. Each Party that has artisanal and small-scale gold mining and processing subject to this Article within its territory shall take steps to reduce, and where feasible eliminate, the use of mercury and mercury compounds in, and the emissions and releases to the environment of mercury from, such mining and processing.
3. Each Party shall notify the Secretariat if at any time the Party determines that artisanal and small-scale gold mining and processing in its territory is more than insignificant. If it so determines the Party shall:
  - (a) Develop and implement a national action plan in accordance with Annex C;
  - (b) Submit its national action plan to the Secretariat no later than three years after entry into force of the Convention for it or three years after the notification to the Secretariat, whichever is later; and
  - (c) Thereafter, provide a review every three years of the progress made in meeting its obligations under this Article and include such reviews in its reports submitted pursuant to Article 21.

4. Parties may cooperate with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, as appropriate, to achieve the objectives of this Article. Such cooperation may include:

- (a) Development of strategies to prevent the diversion of mercury or mercury compounds for use in artisanal and small-scale gold mining and processing;
- (b) Education, outreach and capacity-building initiatives;
- (c) Promotion of research into sustainable non-mercury alternative practices;
- (d) Provision of technical and financial assistance;
- (e) Partnerships to assist in the implementation of their commitments under this Article; and
- (f) Use of existing information exchange mechanisms to promote knowledge, best environmental practices and alternative technologies that are environmentally, technically, socially and economically viable.

Article 8
Emissions

1. This Article concerns controlling and, where feasible, reducing emissions of mercury and mercury compounds, often expressed as "total mercury", to the atmosphere through measures to control emissions from the point sources falling within the source categories listed in Annex D.

2. For the purposes of this Article:

- (a) "Emissions" means emissions of mercury or mercury compounds to the atmosphere;
- (b) "Relevant source" means a source falling within one of the source categories listed in Annex D. A Party may, if it chooses, establish criteria to identify the sources covered within a source category listed in Annex D so long as those criteria for any category include at least 75 per cent of the emissions from that category;
- (c) "New source" means any relevant source within a category listed in Annex D, the construction or substantial modification of which is commenced at least one year after the date of:
  - (i) Entry into force of this Convention for the Party concerned; or
  - (ii) Entry into force for the Party concerned of an amendment to Annex D where the source becomes subject to the provisions of this Convention only by virtue of that amendment;
- (d) "Substantial modification" means modification of a relevant source that results in a significant increase in emissions, excluding any change in emissions resulting from by-product recovery. It shall be a matter for the Party to decide whether a modification is substantial or not;
- (e) "Existing source" means any relevant source that is not a new source;
- (f) "Emission limit value" means a limit on the concentration, mass or emission rate of mercury or mercury compounds, often expressed as "total mercury", emitted from a point source.

3. A Party with relevant sources shall take measures to control emissions and may prepare a national plan setting out the measures to be taken to control emissions and its expected targets, goals and outcomes. Any plan shall be submitted to the Conference of the Parties within four years of the date of entry into force of the Convention for that Party. If a Party develops an implementation plan in accordance with Article 20, the Party may include in it the plan prepared pursuant to this paragraph.
4. For its new sources, each Party shall require the use of best available techniques and best environmental practices to control and, where feasible, reduce emissions, as soon as practicable but no later than five years after the date of entry into force of the Convention for that Party. A Party may use emission limit values that are consistent with the application of best available techniques.
5. For its existing sources, each Party shall include in any national plan, and shall implement, one or more of the following measures, taking into account its national circumstances, and the economic and technical feasibility and affordability of the measures, as soon as practicable but no more than ten years after the date of entry into force of the

Convention for it:

- (a) A quantified goal for controlling and, where feasible, reducing emissions from relevant sources;
- (b) Emission limit values for controlling and, where feasible, reducing emissions from relevant sources;
- (c) The use of best available techniques and best environmental practices to control emissions from relevant sources;
- (d) A multi-pollutant control strategy that would deliver co-benefits for control of mercury emissions;
- (e) Alternative measures to reduce emissions from relevant sources.

6. Parties may apply the same measures to all relevant existing sources or may adopt different measures in respect of different source categories. The objective shall be for those measures applied by a Party to achieve reasonable progress in reducing emissions over time.

7. Each Party shall establish, as soon as practicable and no later than five years after the date of entry into force of the Convention for it, and maintain thereafter, an inventory of emissions from relevant sources.

8. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, adopt guidance on:

- (a) Best available techniques and on best environmental practices, taking into account any difference between new and existing sources and the need to minimize cross-media effects; and
- (b) Support for Parties in implementing the measures set out in paragraph 5, in particular in determining goals and in setting emission limit values.

9. The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, adopt guidance on:

- (a) Criteria that Parties may develop pursuant to paragraph 2 (b);
- (b) The methodology for preparing inventories of emissions.

10. The Conference of the Parties shall keep under review, and update as appropriate, the guidance developed pursuant to paragraphs 8 and 9. Parties shall take the guidance into account in implementing the relevant provisions of this Article.

11. Each Party shall include information on its implementation of this Article in its reports submitted pursuant to Article 21, in particular information concerning the measures it has taken in accordance with paragraphs 4 to 7 and the effectiveness of the measures.

Article 9

Releases

1. This Article concerns controlling and, where feasible, reducing releases of mercury and mercury compounds, often expressed as "total mercury", to land and water from the relevant point sources not addressed in other provisions of this Convention.
2. For the purposes of this Article:
  - (a) "Releases" means releases of mercury or mercury compounds to land or water;
  - (b) "Relevant source" means any significant anthropogenic point source of release as identified by a Party that is not addressed in other provisions of this Convention;
  - (c) "New source" means any relevant source, the construction or substantial modification of which is commenced at least one year after the date of entry into force of this Convention for the Party concerned;
  - (d) "Substantial modification" means modification of a relevant source that results in a significant increase in releases, excluding any change in releases resulting from by-product recovery. It shall be a matter for the Party to decide whether a modification is substantial or not;
  - (e) "Existing source" means any relevant source that is not a new source;
  - (f) "Release limit value" means a limit on the concentration or mass of mercury or mercury compounds, often expressed as "total mercury", released from a point source.

3. Each Party shall, no later than three years after the date of entry into force of the Convention for it and on a regular basis thereafter, identify the relevant point source categories.

4. A Party with relevant sources shall take measures to control releases and may prepare a national plan setting out the measures to be taken to control releases and its expected targets, goals and outcomes. Any plan shall be submitted to the Conference of the Parties within four years of the date of entry into force of the Convention for that Party. If a Party develops an implementation plan in accordance with Article 20, the Party may include in it the plan prepared pursuant to this paragraph.

5. The measures shall include one or more of the following, as appropriate:

- (a) Release limit values to control and, where feasible, reduce releases from relevant sources;
- (b) The use of best available techniques and best environmental practices to control releases from relevant sources;
- (c) A multi-pollutant control strategy that would deliver co-benefits for control of mercury releases;
- (d) Alternative measures to reduce releases from relevant sources.

6. Each Party shall establish, as soon as practicable and no later than five years after the date of entry into force of the Convention for it, and maintain thereafter, an inventory of releases from relevant sources.

7. The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, adopt guidance on:
  - (a) Best available techniques and on best environmental practices, taking into account any difference between new and existing sources and the need to minimize cross-media effects;
  - (b) The methodology for preparing inventories of releases.
8. Each Party shall include information on its implementation of this Article in its reports submitted pursuant to Article 21, in particular information concerning the measures it has taken in accordance with paragraphs 3 to 6 and the effectiveness of the measures.

Article 10

Environmentally sound interim storage of mercury, other than waste mercury

1. This Article shall apply to the interim storage of mercury and mercury compounds as defined in Article 3 that do not fall within the meaning of the definition of mercury wastes set out in Article 11.
2. Each Party shall take measures to ensure that the interim storage of such mercury and mercury compounds intended for a use allowed to a Party under this Convention is undertaken in an environmentally sound manner, taking into account any guidelines, and in accordance with any requirements, adopted pursuant to paragraph 3.
3. The Conference of the Parties shall adopt guidelines on the environmentally sound interim storage of such mercury and mercury compounds, taking into account any relevant guidelines developed under the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal and other relevant guidance. The Conference of the Parties may adopt requirements for interim storage in an additional annex to this Convention in accordance with Article 27.

4. Parties shall cooperate, as appropriate, with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, to enhance capacity-building for the environmentally sound interim storage of such mercury and mercury compounds.

Article 11
Mercury wastes

1. The relevant definitions of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal shall apply to wastes covered under this Convention for Parties to the Basel Convention. Parties to this Convention that are not Parties to the Basel Convention shall use those definitions as guidance as applied to wastes covered under this Convention.

2. For the purposes of this Convention, mercury wastes means substances or objects:
  - (a) Consisting of mercury or mercury compounds;
  - (b) Containing mercury or mercury compounds; or
  - (c) Contaminated with mercury or mercury compounds,

in a quantity above the relevant thresholds defined by the Conference of the Parties, in collaboration with the relevant bodies of the Basel Convention in a harmonized manner, that are disposed of or are intended to be disposed of or are required to be disposed of by the provisions of national law or this Convention. This definition excludes overburden, waste rock and tailings from mining, except from primary mercury mining, unless they contain mercury or mercury compounds above thresholds defined by the Conference of the Parties.

3. Each Party shall take appropriate measures so that mercury waste is:
  - (a) Managed in an environmentally sound manner, taking into account the guidelines developed under the Basel Convention and in accordance with requirements that the Conference of the Parties shall adopt in an additional annex in accordance with Article 27. In developing requirements, the Conference of the Parties shall take into account Parties' waste management regulations and programmes;
  - (b) Only recovered, recycled, reclaimed or directly re-used for a use allowed to a Party under this Convention or for environmentally sound disposal pursuant to paragraph 3 (a);
  - (c) For Parties to the Basel Convention, not transported across international boundaries except for the purpose of environmentally sound disposal in conformity with this Article and with that Convention. In circumstances where the Basel Convention does not apply to transport across international boundaries, a Party shall allow such transport only after taking into account relevant international rules, standards, and guidelines.
4. The Conference of the Parties shall seek to cooperate closely with the relevant bodies of the Basel Convention in the review and update, as appropriate, of the guidelines referred to in paragraph 3 (a).
5. Parties are encouraged to cooperate with each other and with relevant intergovernmental organizations and other entities, as appropriate, to develop and maintain global, regional and national capacity for the management of mercury wastes in an environmentally sound manner.

Article 12
Contaminated sites

1. Each Party shall endeavour to develop appropriate strategies for identifying and assessing sites contaminated by mercury or mercury compounds.

2. Any actions to reduce the risks posed by such sites shall be performed in an environmentally sound manner incorporating, where appropriate, an assessment of the risks to human health and the environment from the mercury or mercury compounds they contain.

3. The Conference of the Parties shall adopt guidance on managing contaminated sites that may include methods and approaches for:

- (a) Site identification and characterization;
- (b) Engaging the public;
- (c) Human health and environmental risk assessments;
- (d) Options for managing the risks posed by contaminated sites;
- (e) Evaluation of benefits and costs; and
- (f) Validation of outcomes.

4. Parties are encouraged to cooperate in developing strategies and implementing activities for identifying, assessing, prioritizing, managing and, as appropriate, remediating contaminated sites.

Article 13
Financial resources and mechanism

1. Each Party undertakes to provide, within its capabilities, resources in respect of those national activities that are intended to implement this Convention, in accordance with its national policies, priorities, plans and programmes. Such resources may include domestic funding through relevant policies, development strategies and national budgets, and bilateral and multilateral funding, as well as private sector involvement.
2. The overall effectiveness of implementation of this Convention by developing country Parties will be related to the effective implementation of this Article.
3. Multilateral, regional and bilateral sources of financial and technical assistance, as well as capacity- building and technology transfer, are encouraged, on an urgent basis, to enhance and increase their activities on mercury in support of developing country Parties in the implementation of this Convention relating to financial resources, technical assistance and technology transfer.
4. The Parties, in their actions with regard to funding, shall take full account of the specific needs and special circumstances of Parties that are small island developing States or least developed countries.
5. A Mechanism for the provision of adequate, predictable, and timely financial resources is hereby defined. The Mechanism is to support developing country Parties and Parties with economies in transition in implementing their obligations under this Convention.

6. The Mechanism shall include:

- (a) The Global Environment Facility Trust Fund; and
- (b) A specific international Programme to support capacity-building and technical assistance.

7. The Global Environment Facility Trust Fund shall provide new, predictable, adequate and timely financial resources to meet costs in support of implementation of this Convention as agreed by the Conference of the Parties. For the purposes of this Convention, the Global Environment Facility Trust Fund shall be operated under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall provide guidance on overall strategies, policies, programme priorities and eligibility for access to and utilization of financial resources. In addition, the Conference of the Parties shall provide guidance on an indicative list of categories of activities that could receive support from the Global Environment Facility Trust Fund. The Global Environment Facility Trust Fund shall provide resources to meet the agreed incremental costs of global environmental benefits and the agreed full costs of some enabling activities.

8. In providing resources for an activity, the Global Environment Facility Trust Fund should take into account the potential mercury reductions of a proposed activity relative to its costs.

9. For the purposes of this Convention, the Programme referred to in paragraph 6 (b) will be operated under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, decide on the hosting institution for the Programme, which shall be an existing entity, and provide guidance to it, including on its duration. All Parties and other relevant stakeholders are invited to provide financial resources to the Programme, on a voluntary basis.

10. The Conference of the Parties and the entities comprising the Mechanism shall agree upon, at the first meeting of the Conference of the Parties, arrangements to give effect to the above paragraphs.
11. The Conference of the Parties shall review, no later than at its third meeting, and thereafter on a regular basis, the level of funding, the guidance provided by the Conference of the Parties to the entities entrusted to operationalize the Mechanism established under this Article and their effectiveness, and their ability to address the changing needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. It shall, based on such review, take appropriate action to improve the effectiveness of the Mechanism.
12. All Parties, within their capabilities, are invited to contribute to the Mechanism. The Mechanism shall encourage the provision of resources from other sources, including the private sector, and shall seek to leverage such resources for the activities it supports.

Article 14

Capacity-building, technical assistance and technology transfer

1. Parties shall cooperate to provide, within their respective capabilities, timely and appropriate capacity-building and technical assistance to developing country Parties, in particular Parties that are least developed countries or small island developing States, and Parties with economies in transition, to assist them in implementing their obligations under this Convention.
2. Capacity-building and technical assistance pursuant to paragraph 1 and Article 13 may be delivered through regional, subregional and national arrangements, including existing regional and subregional centres, through other multilateral and bilateral means, and through partnerships, including partnerships involving the private sector. Cooperation and coordination with other multilateral environmental agreements in the field of chemicals and wastes should be sought to increase the effectiveness of technical assistance and its delivery.

3. Developed country Parties and other Parties within their capabilities shall promote and facilitate, supported by the private sector and other relevant stakeholders as appropriate, development, transfer and diffusion of, and access to, up-to-date environmentally sound alternative technologies to developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States, and Parties with economies in transition, to strengthen their capacity to effectively implement this Convention.

4. The Conference of the Parties shall, by its second meeting and thereafter on a regular basis, and taking into account submissions and reports from Parties including those as provided for in Article 21 and information provided by other stakeholders:

- (a) Consider information on existing initiatives and progress made in relation to alternative technologies;
- (b) Consider the needs of Parties, particularly developing country Parties, for alternative technologies; and
- (c) Identify challenges experienced by Parties, particularly developing country Parties, in technology transfer.

5. The Conference of the Parties shall make recommendations on how capacity-building, technical assistance and technology transfer could be further enhanced under this Article.

Article 15
Implementation and Compliance Committee

1. A mechanism, including a Committee as a subsidiary body of the Conference of the Parties, is hereby established to promote implementation of, and review compliance with, all provisions of this Convention. The mechanism, including the Committee, shall be facilitative in nature and shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of Parties.

2. The Committee shall promote implementation of, and review compliance with, all provisions of this Convention. The Committee shall examine both individual and systemic issues of implementation and compliance and make recommendations, as appropriate, to the Conference of the Parties.

3. The Committee shall consist of 15 members, nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, with due consideration to equitable geographical representation based on the five regions of the United Nations; the first members shall be elected at the first meeting of the Conference of the Parties and thereafter in accordance with the rules of procedure approved by the Conference of the Parties pursuant to paragraph 5; the members of the Committee shall have competence in a field relevant to this Convention and reflect an appropriate balance of expertise.

4. The Committee may consider issues on the basis of:

- (a) Written submissions from any Party with respect to its own compliance;
- (b) National reports in accordance with Article 21; and
- (c) Requests from the Conference of the Parties.

5. The Committee shall elaborate its rules of procedure, which shall be subject to approval by the second meeting of the Conference of the Parties; the Conference of the Parties may adopt further terms of reference for the Committee.

6. The Committee shall make every effort to adopt its recommendations by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted and no consensus is reached, such recommendations shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the members present and voting, based on a quorum of two-thirds of the members.

Article 16
Health aspects

1. Parties are encouraged to:
  - (a) Promote the development and implementation of strategies and programmes to identify and protect populations at risk, particularly vulnerable populations, and which may include adopting science-based health guidelines relating to the exposure to mercury and mercury compounds, setting targets for mercury exposure reduction, where appropriate, and public education, with the participation of public health and other involved sectors;
  - (b) Promote the development and implementation of science-based educational and preventive programmes on occupational exposure to mercury and mercury compounds;
  - (c) Promote appropriate health-care services for prevention, treatment and care for populations affected by the exposure to mercury or mercury compounds; and
  - (d) Establish and strengthen, as appropriate, the institutional and health professional capacities for the prevention, diagnosis, treatment and monitoring of health risks related to the exposure to mercury and mercury compounds.
2. The Conference of the Parties, in considering health-related issues or activities, should:
  - (a) Consult and collaborate with the World Health Organization, the International Labour Organization and other relevant intergovernmental organizations, as appropriate; and

(b) Promote cooperation and exchange of information with the World Health Organization, the International Labour Organization and other relevant intergovernmental organizations, as appropriate.

Article 17
Information exchange

1. Each Party shall facilitate the exchange of:

- (a) Scientific, technical, economic and legal information concerning mercury and mercury compounds, including toxicological, ecotoxicological and safety information;
- (b) Information on the reduction or elimination of the production, use, trade, emissions and releases of mercury and mercury compounds;
- (c) Information on technically and economically viable alternatives to:
  - (i) Mercury-added products;
  - (ii) Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used; and
  - (iii) Activities and processes that emit or release mercury or mercury compounds; including information on the health and environmental risks and economic and social costs and benefits of such alternatives; and
- (d) Epidemiological information concerning health impacts associated with exposure to mercury and mercury compounds, in close cooperation with the World Health Organization and other relevant organizations, as appropriate.

2. Parties may exchange the information referred to in paragraph 1 directly, through the Secretariat, or in cooperation with other relevant organizations, including the secretariats of chemicals and wastes conventions, as appropriate.
3. The Secretariat shall facilitate cooperation in the exchange of information referred to in this Article, as well as with relevant organizations, including the secretariats of multilateral environmental agreements and other international initiatives. In addition to information from Parties, this information shall include information from intergovernmental and non-governmental organizations with expertise in the area of mercury, and from national and international institutions with such expertise.
4. Each Party shall designate a national focal point for the exchange of information under this Convention, including with regard to the consent of importing Parties under Article 3.
5. For the purposes of this Convention, information on the health and safety of humans and the environment shall not be regarded as confidential. Parties that exchange other information pursuant to this Convention shall protect any confidential information as mutually agreed.

Article 18

Public information, awareness and education

1. Each Party shall, within its capabilities, promote and facilitate:
  - (a) Provision to the public of available information on:
    - (i) The health and environmental effects of mercury and mercury compounds;
    - (ii) Alternatives to mercury and mercury compounds;

- (iii) The topics identified in paragraph 1 of Article 17;
  - (iv) The results of its research, development and monitoring activities under Article 19; and
  - (v) Activities to meet its obligations under this Convention;
- (b) Education, training and public awareness related to the effects of exposure to mercury and mercury compounds on human health and the environment in collaboration with relevant intergovernmental and non-governmental organizations and vulnerable populations, as appropriate.
2. Each Party shall use existing mechanisms or give consideration to the development of mechanisms, such as pollutant release and transfer registers where applicable, for the collection and dissemination of information on estimates of its annual quantities of mercury and mercury compounds that are emitted, released or disposed of through human activities.

Article 19
Research, development and monitoring

1. Parties shall endeavour to cooperate to develop and improve, taking into account their respective circumstances and capabilities:
- (a) Inventories of use, consumption, and anthropogenic emissions to air and releases to water and land of mercury and mercury compounds;
  - (b) Modelling and geographically representative monitoring of levels of mercury and mercury compounds in vulnerable populations and in environmental media, including biotic media such as fish, marine mammals, sea turtles and birds, as well as collaboration in the collection and exchange of relevant and appropriate samples;

- (c) Assessments of the impact of mercury and mercury compounds on human health and the environment, in addition to social, economic and cultural impacts, particularly in respect of vulnerable populations;
  - (d) Harmonized methodologies for the activities undertaken under subparagraphs (a), (b) and (c);
  - (e) Information on the environmental cycle, transport (including long-range transport and deposition), transformation and fate of mercury and mercury compounds in a range of ecosystems, taking appropriate account of the distinction between anthropogenic and natural emissions and releases of mercury and of remobilization of mercury from historic deposition;
  - (f) Information on commerce and trade in mercury and mercury compounds and mercury-added products; and
  - (g) Information and research on the technical and economic availability of mercury-free products and processes and on best available techniques and best environmental practices to reduce and monitor emissions and releases of mercury and mercury compounds.
2. Parties should, where appropriate, build on existing monitoring networks and research programmes in undertaking the activities identified in paragraph 1.

Article 20
Implementation plans

1. Each Party may, following an initial assessment, develop and execute an implementation plan, taking into account its domestic circumstances, for meeting the obligations under this Convention. Any such plan should be transmitted to the Secretariat as soon as it has been developed.

2. Each Party may review and update its implementation plan, taking into account its domestic circumstances and referring to guidance from the Conference of the Parties and other relevant guidance.
3. Parties should, in undertaking work in paragraphs 1 and 2, consult national stakeholders to facilitate the development, implementation, review and updating of their implementation plans.
4. Parties may also coordinate on regional plans to facilitate implementation of this Convention.

Article 21

Reporting

1. Each Party shall report to the Conference of the Parties, through the Secretariat, on the measures it has taken to implement the provisions of this Convention and on the effectiveness of such measures and the possible challenges in meeting the objectives of the Convention.
2. Each Party shall include in its reporting the information as called for in Articles 3, 5, 7, 8 and 9 of this Convention.
3. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, decide upon the timing and format of the reporting to be followed by the Parties, taking into account the desirability of coordinating reporting with other relevant chemicals and wastes conventions.

Article 22
Effectiveness evaluation

1. The Conference of the Parties shall evaluate the effectiveness of this Convention, beginning no later than six years after the date of entry into force of the Convention and periodically thereafter at intervals to be decided by it.
2. To facilitate the evaluation, the Conference of the Parties shall, at its first meeting, initiate the establishment of arrangements for providing itself with comparable monitoring data on the presence and movement of mercury and mercury compounds in the environment as well as trends in levels of mercury and mercury compounds observed in biotic media and vulnerable populations.
3. The evaluation shall be conducted on the basis of available scientific, environmental, technical, financial and economic information, including:
  - (a) Reports and other monitoring information provided to the Conference of the Parties pursuant to paragraph 2;
  - (b) Reports submitted pursuant to Article 21;
  - (c) Information and recommendations provided pursuant to Article 15; and
  - (d) Reports and other relevant information on the operation of the financial assistance, technology transfer and capacity-building arrangements put in place under this Convention.

Article 23
Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.
2. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme no later than one year after the date of entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be decided by the Conference.
3. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.
4. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt at its first meeting rules of procedure and financial rules for itself and any of its subsidiary bodies, as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat.
5. The Conference of the Parties shall keep under continuous review and evaluation the implementation of this Convention. It shall perform the functions assigned to it by this Convention and, to that end, shall:
  - (a) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Convention;
  - (b) Cooperate, where appropriate, with competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies;
  - (c) Regularly review all information made available to it and to the Secretariat pursuant to Article 21;

- (d) Consider any recommendations submitted to it by the Implementation and Compliance Committee;
  - (e) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the objectives of this Convention; and
  - (f) Review Annexes A and B pursuant to Article 4 and Article 5.
6. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not a Party to this Convention, may be represented at meetings of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Convention and has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties as an observer may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 24
Secretariat

1. A Secretariat is hereby established.
2. The functions of the Secretariat shall be:
  - (a) To make arrangements for meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies and to provide them with services as required;
  - (b) To facilitate assistance to Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the implementation of this Convention;

- (c) To coordinate, as appropriate, with the secretariats of relevant international bodies, particularly other chemicals and waste conventions;
  - (d) To assist Parties in the exchange of information related to the implementation of this Convention;
  - (e) To prepare and make available to the Parties periodic reports based on information received pursuant to Articles 15 and 21 and other available information;
  - (f) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and
  - (g) To perform the other secretariat functions specified in this Convention and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.
3. The secretariat functions for this Convention shall be performed by the Executive Director of the United Nations Environment Programme, unless the Conference of the Parties decides, by a three-fourths majority of the Parties present and voting, to entrust the secretariat functions to one or more other international organizations.
4. The Conference of the Parties, in consultation with appropriate international bodies, may provide for enhanced cooperation and coordination between the Secretariat and the secretariats of other chemicals and wastes conventions. The Conference of the Parties, in consultation with appropriate international bodies, may provide further guidance on this matter.

Article 25

Settlement of disputes

1. Parties shall seek to settle any dispute between them concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation or other peaceful means of their own choice.

2. When ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party that is not a regional economic integration organization may declare in a written instrument submitted to the Depositary that, with regard to any dispute concerning the interpretation or application of this Convention, it recognizes one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

- (a) Arbitration in accordance with the procedure set out in Part I of Annex E;
- (b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

3. A Party that is a regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with paragraph 2.

4. A declaration made pursuant to paragraph 2 or 3 shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the Depositary.

5. The expiry of a declaration, a notice of revocation or a new declaration shall in no way affect proceedings pending before an arbitral tribunal or the International Court of Justice, unless the parties to the dispute otherwise agree.

6. If the parties to a dispute have not accepted the same means of dispute settlement pursuant to paragraph 2 or 3, and if they have not been able to settle their dispute through the means mentioned in paragraph 1 within twelve months following notification by one Party to another that a dispute exists between them, the dispute shall be submitted to a conciliation commission at the request of any party to the dispute. The procedure set out in Part II of Annex E shall apply to conciliation under this Article.

Article 26
Amendments to the Convention

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party.
2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate the proposed amendment to the signatories to this Convention and, for information, to the Depositary.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting.
4. An adopted amendment shall be communicated by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.
5. Ratification, acceptance or approval of an amendment shall be notified to the Depositary in writing. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for the Parties having consented to be bound by it on the ninetieth day after the date of deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least three-fourths of the Parties that were Parties at the time at which the amendment was adopted. Thereafter, the amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

Article 27
Adoption and amendment of annexes

1. Annexes to this Convention shall form an integral part thereof and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.
2. Any additional annexes adopted after the entry into force of this Convention shall be restricted to procedural, scientific, technical or administrative matters.
3. The following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention:
  - (a) Additional annexes shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in paragraphs 1–3 of Article 26;
  - (b) Any Party that is unable to accept an additional annex shall so notify the Depositary, in writing, within one year from the date of communication by the Depositary of the adoption of such annex. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time notify the Depositary, in writing, that it withdraws a previous notification of non-acceptance in respect of an additional annex, and the annex shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph (c); and
  - (c) On the expiry of one year from the date of the communication by the Depositary of the adoption of an additional annex, the annex shall enter into force for all Parties that have not submitted a notification of non-acceptance in accordance with the provisions of subparagraph (b).

4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention shall be subject to the same procedures as for the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to the Convention, except that an amendment to an annex shall not enter into force with regard to any Party that has made a declaration with regard to amendment of annexes in accordance with paragraph 5 of Article 30, in which case any such amendment shall enter into force for such a Party on the ninetieth day after the date it has deposited with the Depositary its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect to such amendment.

5. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

Article 28

Right to vote

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.

2. A regional economic integration organization, on matters within its competence, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States that are Parties to this Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right to vote, and vice versa.

Article 29

Signature

This Convention shall be opened for signature at Kumamoto, Japan, by all States and regional economic integration organizations on 10 and 11 October 2013, and thereafter at the United Nations Headquarters in New York until 9 October 2014.

Article 30***Ratification, acceptance, approval or accession***

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. It shall be open for accession by States and by regional economic integration organizations from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.
2. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.
3. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence in respect of the matters governed by this Convention. Any such organization shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any relevant modification of the extent of its competence.
4. Each State or regional economic integration organization is encouraged to transmit to the Secretariat at the time of its ratification, acceptance, approval or accession of the Convention information on its measures to implement the Convention.

5. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any Party may declare that, with regard to it, any amendment to an annex shall enter into force only upon the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect thereto.

Article 31

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
3. For the purposes of paragraphs 1 and 2, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of that organization.

Article 32

Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 33

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

Article 34

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Convention.

Article 35

Authentic texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Depositary.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done at Kumamoto, Japan, on this tenth day of October, two thousand and thirteen.

ANNEX A**Mercury-added products**

The following products are excluded from this Annex:

- (a) Products essential for civil protection and military uses;
- (b) Products for research, calibration of instrumentation, for use as reference standard;
- (c) Where no feasible mercury-free alternative for replacement is available, switches and relays, cold cathode fluorescent lamps and external electrode fluorescent lamps (CCFL and EEFL) for electronic displays, and measuring devices;
- (d) Products used in traditional or religious practices; and
- (e) Vaccines containing thiomersal as preservatives.

Part I: Products subject to Article 4, paragraph 1

Mercury-added products	Date after which the manufacture, import or export of the product shall not be allowed (phase-out date)
Batteries, except for button zinc silver oxide batteries with a mercury content < 2 % and button zinc air batteries with a mercury content < 2 %	2020
Switches and relays, except very high accuracy capacitance and loss measurement bridges and high frequency radio frequency switches and relays in monitoring and control instruments with a maximum mercury content of 20 mg per bridge, switch or relay	2020

Mercury-added products	Date after which the manufacture, import or export of the product shall not be allowed (phase-out date)
Compact fluorescent lamps (CFLs) for general lighting purposes that are ≤ 30 watts with a mercury content exceeding 5 mg per lamp burner	2020
Linear fluorescent lamps (LFLs) for general lighting purposes: (a) Triband phosphor < 60 watts with a mercury content exceeding 5 mg per lamp; (b) Halophosphate phosphor ≤ 40 watts with a mercury content exceeding 10 mg per lamp	2020
High pressure mercury vapour lamps (HPMV) for general lighting purposes	2020
Mercury in cold cathode fluorescent lamps and external electrode fluorescent lamps (CCFL and EEFL) for electronic displays: (a) short length ($\leq$ 500 mm) with mercury content exceeding 3.5 mg per lamp (b) medium length ($>$ 500 mm and $\leq$ 1 500 mm) with mercury content exceeding 5 mg per lamp (c) long length ($>$ 1 500 mm) with mercury content exceeding 13 mg per lamp	2020
Cosmetics (with mercury content above 1ppm), including skin lightening soaps and creams, and not including eye area cosmetics where mercury is used as a preservative and no effective and safe substitute preservatives are available ^{1/}	2020
Pesticides, biocides and topical antiseptics	2020

Mercury-added products	Date after which the manufacture, import or export of the product shall not be allowed (phase-out date)
<p>The following non-electronic measuring devices except non-electronic measuring devices installed in large-scale equipment or those used for high precision measurement, where no suitable mercury-free alternative is available:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) barometers; (b) hygrometers; (c) manometers; (d) thermometers; (e) sphygmomanometers. 	2020

---

^{1/} The intention is not to cover cosmetics, soaps or creams with trace contaminants of mercury.

Part II: Products subject to Article 4, paragraph 3

Mercury-added products	Provisions
Dental amalgam	<p>Measures to be taken by a Party to phase down the use of dental amalgam shall take into account the Party's domestic circumstances and relevant international guidance and shall include two or more of the measures from the following list:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Setting national objectives aiming at dental caries prevention and health promotion, thereby minimizing the need for dental restoration; (ii) Setting national objectives aiming at minimizing its use; (iii) Promoting the use of cost-effective and clinically effective mercury-free alternatives for dental restoration; (iv) Promoting research and development of quality mercury-free materials for dental restoration; (v) Encouraging representative professional organizations and dental schools to educate and train dental professionals and students on the use of mercury-free dental restoration alternatives and on promoting best management practices; (vi) Discouraging insurance policies and programmes that favour dental amalgam use over mercury-free dental restoration; (vii) Encouraging insurance policies and programmes that favour the use of quality alternatives to dental amalgam for dental restoration; (viii) Restricting the use of dental amalgam to its encapsulated form; (ix) Promoting the use of best environmental practices in dental facilities to reduce releases of mercury and mercury compounds to water and land.

ANNEX B**Manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used Part I:****Processes subject to Article 5, paragraph 2**

Manufacturing processes using mercury or mercury compounds	Phase-out date
Chlor-alkali production	2025
Acetaldehyde production in which mercury or mercury compounds are used as a catalyst	2018

Part II: Processes subject to Article 5, paragraph 3

Mercury using process	Provisions
Vinyl chloride monomer production	<p>Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Reduce the use of mercury in terms of per unit production by 50 per cent by the year 2020 against 2010 use; (ii) Promoting measures to reduce the reliance on mercury from primary mining; (iii) Taking measures to reduce emissions and releases of mercury to the environment; (iv) Supporting research and development in respect of mercury-free catalysts and processes; (v) Not allowing the use of mercury five years after the Conference of the Parties has established that mercury-free catalysts based on existing processes have become technically and economically feasible; (vi) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21.

Mercury using process	Provisions
Sodium or Potassium Methylate or Ethylate	<p>Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Measures to reduce the use of mercury aiming at the phase out of this use as fast as possible and within 10 years of the entry into force of the Convention; (ii) Reduce emissions and releases in terms of per unit production by 50 per cent by 2020 compared to 2010; (iii) Prohibiting the use of fresh mercury from primary mining; (iv) Supporting research and development in respect of mercury-free processes; (v) Not allowing the use of mercury five years after the Conference of the Parties has established that mercury-free processes have become technically and economically feasible; (vi) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21.

Mercury using process	Provisions
Production of polyurethane using mercury containing catalysts	<p>Measures to be taken by the Parties shall include but not be limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Taking measures to reduce the use of mercury, aiming at the phase out of this use as fast as possible, within 10 years of the entry into force of the Convention; (ii) Taking measures to reduce the reliance on mercury from primary mercury mining; (iii) Taking measures to reduce emissions and releases of mercury to the environment; (iv) Encouraging research and development in respect of mercury-free catalysts and processes; (v) Reporting to the Conference of the Parties on its efforts to develop and/or identify alternatives and phase out mercury use in accordance with Article 21. <p>Paragraph 6 of Article 5 shall not apply to this manufacturing process.</p>

ANNEX C**Artisanal and small-scale gold mining****National action plans**

1. Each Party that is subject to the provisions of paragraph 3 of Article 7 shall include in its national action plan:
  - (a) National objectives and reduction targets;
  - (b) Actions to eliminate:
    - (i) Whole ore amalgamation;
    - (ii) Open burning of amalgam or processed amalgam;
    - (iii) Burning of amalgam in residential areas; and
    - (iv) Cyanide leaching in sediment, ore or tailings to which mercury has been added without first removing the mercury;
  - (c) Steps to facilitate the formalization or regulation of the artisanal and small-scale gold mining sector;
  - (d) Baseline estimates of the quantities of mercury used and the practices employed in artisanal and small-scale gold mining and processing within its territory;
  - (e) Strategies for promoting the reduction of emissions and releases of, and exposure to, mercury in artisanal and small-scale gold mining and processing, including mercury-free methods;

- (f) Strategies for managing trade and preventing the diversion of mercury and mercury compounds from both foreign and domestic sources to use in artisanal and small scale gold mining and processing;
  - (g) Strategies for involving stakeholders in the implementation and continuing development of the national action plan;
  - (h) A public health strategy on the exposure of artisanal and small-scale gold miners and their communities to mercury. Such a strategy should include, inter alia, the gathering of health data, training for health-care workers and awareness-raising through health facilities;
  - (i) Strategies to prevent the exposure of vulnerable populations, particularly children and women of child-bearing age, especially pregnant women, to mercury used in artisanal and small-scale gold mining;
  - (j) Strategies for providing information to artisanal and small-scale gold miners and affected communities; and
  - (k) A schedule for the implementation of the national action plan.
2. Each Party may include in its national action plan additional strategies to achieve its objectives, including the use or introduction of standards for mercury-free artisanal and small-scale gold mining and market-based mechanisms or marketing tools.
-

ANNEX D**List of point sources of emissions of mercury and mercury compounds to the atmosphere**

Point source category:

Coal-fired power plants;

Coal-fired industrial boilers;

Smelting and roasting processes used in the production of non-ferrous metals;^{1/}

Waste incineration facilities;

Cement clinker production facilities.

---

^{1/} For the purpose of this Annex, "non-ferrous metals" refers to lead, zinc, copper and industrial gold.

ANNEX E**Arbitration and conciliation procedures****Part I: Arbitration procedure**

The arbitration procedure for purposes of paragraph 2 (a) of Article 25 of this Convention shall be as follows:

Article 1

1. A Party may initiate recourse to arbitration in accordance with Article 25 of this Convention by written notification addressed to the other party or parties to the dispute. The notification shall be accompanied by a statement of claim, together with any supporting documents. Such notification shall state the subject matter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention the interpretation or application of which are at issue.
2. The claimant party shall notify the Secretariat that it is referring a dispute to arbitration pursuant to Article 25 of this Convention. The notification shall be accompanied by the written notification of the claimant party, the statement of claim, and the supporting documents referred to in paragraph 1 above. The Secretariat shall forward the information thus received to all Parties.

Article 2

1. If a dispute is referred to arbitration in accordance with Article 1 above, an arbitral tribunal shall be established. It shall consist of three members.

2. Each party to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by agreement the third arbitrator, who shall be the President of the tribunal. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement. The President of the tribunal shall not be a national of any of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of any of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the date on which the respondent party receives the notification of the arbitration, the other party may inform the Secretary-General of the United Nations, who shall make the designation within a further two-month period.

2. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the date of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of a party, designate the President within a further two-month period.

Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Convention and international law.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties to the dispute, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

- (a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and
- (b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties to the dispute and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information or documents that they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Article 10

A Party that has an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute that may be affected by the decision may intervene in the proceedings with the consent of the arbitral tribunal.

Article 11

The arbitral tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject matter of the dispute.

Article 12

Decisions of the arbitral tribunal on both procedure and substance shall be taken by a majority vote of its members.

Article 13

1. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its decision. Absence of a party or a failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.

2. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The arbitral tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted, unless it finds it necessary to extend the time limit for a period that should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The final decision shall be binding on the parties to the dispute. The interpretation of this Convention given by the final decision shall also be binding upon a Party intervening under Article 10 above insofar as it relates to matters in respect of which that Party intervened. The final decision shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any disagreement that may arise between those bound by the final decision in accordance with Article 16 above, as regards the interpretation or manner of implementation of that final decision, may be submitted by any of them for decision to the arbitral tribunal that rendered it.

Part II: Conciliation procedure

The conciliation procedure for purposes of paragraph 6 of Article 25 of this Convention shall be as follows:

Article 1

A request by a party to a dispute to establish a conciliation commission pursuant to paragraph 6 of Article 25 of this Convention shall be addressed in writing to the Secretariat, with a copy to the other party or parties to the dispute. The Secretariat shall forthwith inform all Parties accordingly.

Article 2

1. The conciliation commission shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, comprise three members, one appointed by each party concerned and a President chosen jointly by those members.

2. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint their member of the commission jointly by agreement.

Article 3

If any appointment by the parties to the dispute is not made within two months of the date of receipt by the Secretariat of the written request referred to in Article 1 above, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by any party, make such appointment within a further two-month period.

Article 4

If the President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the appointment of the second member of the commission, the Secretary-General of the United Nations shall, upon request by any party to the dispute, designate the President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall assist the parties to the dispute in an independent and impartial manner in their attempt to reach an amicable resolution.

Article 6

1. The conciliation commission may conduct the conciliation proceedings in such a manner as it considers appropriate, taking fully into account the circumstances of the case and the views the parties to the dispute may express, including any request for a swift resolution. It may adopt its own rules of procedure as necessary, unless the parties otherwise agree.
2. The conciliation commission may, at any time during the proceedings, make proposals or recommendations for a resolution of the dispute.

Article 7

The parties to the dispute shall cooperate with the conciliation commission. In particular, they shall endeavour to comply with requests by the commission to submit written materials, provide evidence and attend meetings. The parties and the members of the conciliation commission are under an obligation to protect the confidentiality of any information or documents they receive in confidence during the proceedings of the commission.

Article 8

The conciliation commission shall take its decisions by a majority vote of its members.

Article 9

Unless the dispute has already been resolved, the conciliation commission shall render a report with recommendations for resolution of the dispute no later than twelve months of being fully constituted, which the parties to the dispute shall consider in good faith.

Article 10

Any disagreement as to whether the conciliation commission has competence to consider a matter referred to it shall be decided by the commission.

Article 11

The costs of the conciliation commission shall be borne by the parties to the dispute in equal shares, unless they agree otherwise. The commission shall keep a record of all its costs and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zdravstva, zaštite okoliša, vodnoga gospodarstva, gospodarstva i poljoprivrede.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Konvencija iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njezinom stupanju na snagu objaviti naknadno sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96).

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim je člankom propisano da se potvrđuje Minamatska konvencija o živi, tj. iskazuje se formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana tom Konvencijom, na temelju čega će ovaj pristanak biti iskazan na međunarodnoj razini.

Uz članak 2.

U ovome članku sadržan je tekst Minamatske konvencije o živi u izvorniku na engleskom jeziku i na prijevodu na hrvatski jezik.

Uz članak 3.

Ovim se člankom utvrđuje da je provedba Zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije u djelokrugu središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zdravstva, zaštite okoliša, vodnog gospodarstva, gospodarstva i poljoprivrede.

Uz članak 4.

Ovim se člankom utvrđuje da na dan stupanja na snagu Zakona, Minamatska konvencija o živi nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njezinom stupanju na snagu objaviti naknadno u skladu s člankom 30. stavkom 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96).

Uz članak 5.

Ovim se člankom utvrđuje stupanje na snagu Zakona.

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranim javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi, s Konačnim prijedlogom zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo zdravstva
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranim javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi, s Konačnim prijedlogom zakona
Datum dokumenta	31. svibnja 2017. godine
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi, s Konačnim prijedlogom zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo zdravstva
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	U rad stručne radne skupine za izradu Nacrtu prijedloga Zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi, s Konačnim prijedlogom zakona bili su uključeni predstavnici Ministarstva zdravstva, Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Ministarstva poljoprivrede i Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	NE Za Nacrt prijedloga Zakona o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi, s Konačnim prijedlogom zakona nije provedeno savjetovanje sa zainteresiranim javnošću. Naime, predmetnim Nacrtom prijedlogom Zakona potvrđuje se međunarodna konvencija te nije bilo moguće utjecati na sadržaj istoga.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	/
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za	/

neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	/